

La política d'acollida, una gestió municipal per obrir camins

(Catalunya)

Simona Croitoru

Director: Juan Carlos del Rio Pin

Professor responsable de l'assignatura :

Laura Alascio Carrasco

Grau de Gestió i Administració Pública

Juny 2022

“Ara és el moment de plantejar-nos el país que volem fer en relació amb les polítiques d’immigració i estrangeria, que volem anomenar polítiques de ciutadania. I en volem dir així per expressar el seu objectiu: fer ciutadans, persones iguals en drets i deures, persones compromeses amb la societat a la qual pertanyen”

Oriol Amorós Secretari d’Igualtat, Migracions i Ciutadania
(“Informe sobre la integració de les persones immigrades a Catalunya”)

RESUM

S'analitza el procés d'acollida de les persones immigrades que arriben a un municipi, de Catalunya i desconeixen els mecanismes d'integració social que tenen al seu abast. En primer lloc, s'analitza la legislació que regula el tema central, l'accés al tràmit del padró i, en segon lloc, s'aprofundeix el procés d'inclusió social, que abasta l'accés als recursos bàsics, i el coneixement de l'entorn.

Es pretén identificar, si hi ha consens polític en el marc de les migracions en l'àmbit municipal, i, si la implementació de les polítiques d'acollida disminueixen o guanyen prioritats, segons la ideologia del govern en funció. Al mateix temps es pretén identificar, altres factors alienis, que puguin influir en el procés d'inclusió social.

Paraules clau: immigració, padró, polítiques d'acollida, inclusió social, integració.

RESUMEN

Se analiza el proceso de acogida de las personas inmigradas que llegan a un municipio de Cataluña,, y desconocen los mecanismos de integración social que tienen a su alcance. En primer lugar, se analiza la legislación que regula el tema central, el acceso al trámite del padrón y, en segundo lugar, se profundiza el proceso de inclusión social, que abarca el acceso a los recursos básicos, y el conocimiento del entorno.

Se pretende identificar, si hay consenso político en el marco de las migraciones en el ámbito municipal, y, si la implementación de las políticas de acogida disminuyen o ganan prioridades, según la ideología del gobierno en función. Al mismo tiempo se pretende identificar, otros factores ajenos, que puedan influir en el proceso de inclusión social.

Palabras clave: inmigración, padrón, políticas de acogida, inclusión social, integración.

SUMMARY

Is analyzed the procés process of reception of immigrants who arrive in a municipality, of Catalonia, and they do not know the mechanisms of social integration that they have at their disposal. In the first place, it analyzes the legislation that regulates the main issue, access to the registration procedure and, secondly, it analyzed the process of social inclusion, which includes access to basic resources, and knowledge of the environment.

It is intended to identify, if there is political consensus in the framework of migration at the municipal level, and, if the implementation of reception policies decrease or gain priorities, according to the ideology of the government in function. At the same time, it is intended to identify other alien factors that may influence the process of social inclusion.

Keywords: immigration, registration, reception policies, social inclusion, integration.

ÍNDEX

CAPÍTOL 1. INTRODUCCIÓ

- 1.1. Antecedents
- 1.2. Objectius
- 1.3. Hipòtesis
- 1.4. Metodologia

CAPÍTOL 2. POLÍTIQUES PÚBLIQUES D'INCLUSIÓ SOCIAL: MARC TEÒRIC.

- 2.1. L'acollida al servei públic local
- 2.2. El padró municipal: Marc legal
- 2.3. Inclusió social: Plans locals d'inclusió social

CAPÍTOL 3. PLANS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL: EN EL CAMP D'ACOLLIDA.

- 3.1. Servei de primera acollida
- 3.2. La funció dels tècnics municipals
  - 3.2.1. Principals reptes dels tècnics de Ciutadania.
  - 3.2.2. Principals reptes dels tècnics del Padró
- 3.3. Factors aliens que influeixen en la inclusió social
  - 3.3.1. Els nouvinguts
  - 3.3.2. Precarietat laboral, propietaris d'habitatges, rumors i xenofòbia
- 3.4. Visió política de l'acollida i d'inclusió social
  - 3.4.1. Les polítiques migratòries ideologies i apostes per acollir
  - 3.4.2. Política d'acollida en visió del polític local
- 3.5. Recollida d'opinions i notícies

Capítol 4. ANÀLISI I RESULTATS

- 4.1. L'evolució i la distribució dels estrangers en territori
- 4.2. L'evolució de la política d'acollida i actuacions d'integració social
- 4.3. Polítiques municipals d'inclusió en curs a la comarca del Gironès
- 4.4. La pràctica de la gestió d'acollida

Capítol 5. CONCLUSIONS, PROPOSTES I RELEXIÓ

- 5.1. Conclusions
- 5.2. Propostes
- 5.3. Reflexió

Capítol 6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- 6.1. Bibliografia i Webgrafia

Capítol 7. FONTS DOCUMENTALS

- 7.1. Legislació i normativa
- 7.2. Fonts IDESCAT

Capítol 8. ANNEXOS

- 8.1. Gràfics i taules IDESCAT
- 8.2. Guió d'entrevistes
  - 8.2.1. Maite Irazola Jiménez
  - 8.2.2. Pere Cortada Hortalà
  - 8.2.3. Marti Vallès i Prats
  - 8.2.4. Jordi Moragas Rotllant
  - 8.2.5. Gestores de padró municipal

Capítol 1. INTRODUCCIÓ

1.1. Antecedents

Fa quinze anys vaig venir a viure a Catalunya seguint un procés de reagrupament familiar. Venia acompanyada de dos fills menors d'edat per a reagrupar-nos amb el meu marit i pare dels fills que, per motius laborals, feia ja dos anys que residia a la província de Girona. El nostre procés de reagrupament familiar va ser un cas d'integració ràpida i poc problemàtic. Tot i això, vam haver que superar alguns entrebancs.

Vaig viure el procés d'immigració i d'acollida en primera persona i el vaig veure també a través dels ulls dels meus fills, que sempre buscaven suport en mi. Havia de pensar com els podria jo explicar de la millor manera possible que per mantenir la nostra família unida hauríem de viure en una terra estrangera, de parlar un idioma (o dos) diferents del nostre, de celebrar noves festes i costums, descobrir territoris i racons i emplenar-los amb records per fer-los nostres.

L'acollida, i de manera implícita la integració, és un camí llarg que pot arribar a ser molt difícil. Per això vaig haver de convèncer els meus fills (i a mi mateixa) que la família i els amics els mantindríem sempre, malgrat la distància, però que en aquesta terra d'acollida havíem d'estar preparats i disposats per a construir noves amistats i finalment una nova família.

L'impacte econòmic i social que comporta el procés d'integració va ser brutal per a mi, tot i que tenia una carrera al país d'origen i que tenia experiència de treball a l'estranger (a Alemanya). Em vaig veure immersa en la incertesa. Amb recursos econòmics limitats, la casa ja no era "la nostra casa", sense permís de treball i sense coneixements de cap de les llengües oficials, ni català ni castellà, vaig viure moments de desconcentració i deriva. El procés d'acollida em va dotar de les eines necessàries per integrar-me i l'Administració municipal em va donar suport al llarg del procés.

Mirant enrere, soc conscient de l'esforç i del treball ininterromput que tenen les administracions locals per a identificar les necessitats dels nousvinguts, per resoldre diferents problemes d'acollida i d'altres qüestions derivades de l'impacte d'integració dels nousvinguts sobre la població autòctona, de les dificultats per aplicar i millorar les polítiques d'inclusió al municipi, i per a garantir el benestar de tots els veïns i veïnes.

"La integració dels nousvinguts és un repte principal que marca en el món local i és imprescindible per a garantir el futur del poble i del país." El veïnatge, la immersió cultural i social catalana i l'aprenentatge de les llengües catalana i castellana són les premisses primordials dels ens locals envers les persones que arriben al municipi. Gaudim de polítiques d'acollida i d'integració realistes i després de viure setze anys aquí puc afirmar que Catalunya és terra d'acollida i la gran majoria dels catalans estan predisposats a acollir els nousvinguts.

Tot i això, no és gens difícil veure que, en certs períodes de temps, segons el territori i a causa de diversos factors, el procés d'acollida perd importància, en l'agenda municipal. Moltes vegades em vaig imaginar l'acollida com una cursa de marató. Un cop entrats al país d'acollida, som tots a la línia de sortida, esperant sentir el tret de sortida, i que dicta l'empadronament. Sabem la direcció en la qual haurem d'avançar en la nostra cursa, direcció marcada i protegida per lleis i decrets oficials, però no tots arribem al final de la carrera, o no hi arribem amb la mateixa facilitat o en les mateixes condicions. I per què això, si la política aplicada és la mateixa per a tothom?

Sempre vaig pensar que la igualtat d'oportunitats és vàlida per a tothom, i que si a mi em fa aixopluc una política d'acollida, hauria de funcionar igual per a tothom. En realitat, no és del tot així. Al llarg del temps, les polítiques d'acollida han agafat diferents formes, han estat més o menys encertades, han sigut objecte de plans electorals i de plans d'actuació municipals en cada govern, dissenyades amb la finalitat de donar resposta a situacions i realitats del moment. Amb tot i això, any rere any han estat influïdes per diversos factors que exposarem, per mostrar la importància de la continuïtat d'una bona política d'acollida que porta a un arrelament fructuós i que es reflecteix en un millor benestar de tothom, especialment en el benestar dels nostres fills i de les generacions futures.

1.2. Objectius

L'objectiu principal del treball és identificar els trets més rellevants de l'agenda municipal en matèria d'acollida. Per tant, els primers passos del procés d'acollida són la gestió del padró i la inclusió social.

En primer lloc, analitzarem el padró d'habitants, primer pas en el començament del procés d'acollida, que atorga la condició de veí o veïna del municipi, i condiona l'arrelament. A més de subratllar el marc legal i els drets que atorga la inscripció en el padró municipal, estudiarem les problemàtiques que dificulten la inscripció en el registre del padró, i els factors responsables de les situacions inusuals.

Fent algunes pinzellades sobre el procés d'inclusió social, el servei de primera acollida que abasta l'accés als recursos bàsics, l'aprenentatge de la llengua, el primer contacte amb l'àmbit laboral i el coneixement de l'entorn, tindrem en compte les conjuntures i les ideologies polítiques, derivades del procés migratori i de l'assimilació de les persones nouvingudes, conjuntures que donen lloc a realitats que a vegades dificulten la cohesió social i que dificulten la convivència.

En conclusió volem mostrar els factors que intervenen en el procés d'acollida i comprovar les hipòtesis d'aquesta anàlisi, sense criticar el professionalisme dels tècnics, les divergències polítiques o altres factors que sorgeix i influeixen l'acollida, sinó per a evitar la vulneració del dret de la igualtat d'oportunitats, i afavorir l'acollida al municipi.

Finalment, reflexionant sobre els resultats del treball, s'aportaran idees per a millorar la gestió municipal en el camp d'acollida.

1.3. Hipòtesis

H1. El dissens polític en relació amb la gestió del fet migratori, afecta l'accés al padró, l'avanç dels processos d'arrelament i reagrupament familiar i implícitament les polítiques municipals d'inclusió.

H2. Hi ha altres factors externs, que impedeixen l'empadronament al municipi, agreujant la inclusió dels nouvinguts.

1.4. Metodologia

La recerca es basa en l'anàlisi de quatre fonts fonamentals d'informació: legislació i documentació oficial, literatura acadèmica, dades estadístiques oficials i de premsa i entrevistes.

A partir d'un marc teòric referencial, primerament utilitzaré els recursos que m'ofereix la universitat com per exemple, el monogràfic de la Biblioteca sobre recursos per a elaborar el treball final, per a continuació, analitzar la literatura abundant acadèmica sobre les polítiques d'acollida, com ara: Guia Aliances locals per a municipis inclusius, Setembre 2017, Document marc del programa per al desenvolupament de plans locals per a la inclusió social. Desembre 2014, Informe sobre la integració de les persones immigrades a Catalunya 2020, *Els Plans locals d'acció comunitària per a la inclusió social*, 10 maig 2021 etcètera. Avançaré en la definició dels concepte clau del treball i aprofundiré en aquest concepte.

Després d'una definició dels conceptes clau del treball: com acollida, padró, inclusió social, aprofundiré en els mateixos conceptes, mostrant la seva funció i gestió, a partir de la legislació i de la documentació oficial relacionada amb les polítiques d'inclusió en l'àmbit municipal.

Tindrem com a base, entre altres, la Llei 4/1996, de 10 de gener, per la qual es modifica la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, en relació amb el padró municipal., el Reial decret 2612/1996, de 20 de desembre, pel qual es modifica el Reglament de població i demarcació territorial de les entitats locals aprovat pel Reial decret 1690/1996, d'11 de juliol, la Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya (DOGC núm. 5629 de 14 de maig de 2010), La Resolució de 29 d'abril de 2020, de la Subsecretària, per la qual es publica la Resolució de 17 de febrer de 2020, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Cooperació Autònoma i Local, per la qual es dicten instruccions tècniques als ajuntaments sobre la gestió del padró municipal.

Per a aclarir les pretensions d'aquest treball, buscarem respostes a les preguntes:

1. Com es garanteix el servei d'acollida en el món local?
2. Com gestiona l'ajuntament l'empadronament municipal?
3. Hi ha consens polític en la gestió del fet migratori i les polítiques municipals d'inclusió?
4. Quins són els principals reptes i demandes socials i institucionals que tenen els tècnics municipals que gestionen les polítiques d'acollida en l'àmbit local?
5. Quines conseqüències té la gestió aplicada, garanteix aquesta el compliment dels drets legals i de la igualtat d'oportunitats?

Les entrevistes, serviran per a entendre millor el procés de primera acollida, i també els problemes i els factors que influencien en la seva implementació. Primerament s'entrevistaran dos tècnics de ciutadania, per a esbrinar els reptes, els recursos i les dificultats sorgides en la implementació de les polítiques d'acollida. Tot seguit, es faran dues

entrevistes als representants dels governs locals, de diferent ideologia i color polític, enfocades a esbrinar les intencions dels grups polítics, i, per últim, farem una entrevista amb tècnics encarregats de l'empadronament dels nouvinguts.

Les estructures de les entrevistes i les qüestions plantejades per a cadascun dels grups variaran en funció del seu àmbit professional. La selecció de les dates presentades estaran fetes, tenint en compte la meua vinculació amb els municipis i les experiències viscudes.

No tractem de posar el focus les diferències que puguin sorgir entre ideologies o les diferències a l'hora de promoure i aplicar les polítiques d'acollida, sinó que volem entendre la perspectiva que el coneixement del seu àmbit de treball o ideologia pugui aportar a la temàtica.

A continuació el treball es focalitzarà en les dades oficials d'estadística publicades a IDESCAT, sobre la immigració a Catalunya i l'evolució del padró. També farem una esmena a algunes notícies de premsa, i notícies locals enllaçades amb el tema analitzat, que exposen problemes i situacions que poden donar lloc a rumors, debats i un cert clima d'incertesa.

En l'apartat de conclusions es creuarà la informació obtinguda dels diferents fons amb l'observació in situ de la situació. Per acabar oferim possibles propostes de millora en el tractament del procés d'acollida a les persones nouvingudes, així com algunes millores dels problemes identificats en matèria d'acollida.

Per últim, a l'annex, s'inclouran les entrevistes realitzades i els gràfics de l'evolució de l'acollida i del padró, així com dades oficials d'IDESCAT.

Capítol 2. POLÍTIQUES PÚBLIQUES D'INCLUSIÓ SOCIAL: MARC TEÒRIC

En aquest capítol volem donar resposta a la pregunta "Com queda garantit el servei d'acollida en el camp local?"

2.1. L'acollida al servei públic local

El Preàmbul de L'Estatut d'autonomia de Catalunya emfatitza la importància de les contribucions fetes de diverses poblacions vingudes a viure en terra catalana a la formació i creixement del país.

*"Catalunya s'ha anat fent en el decurs del temps amb les aportacions d'energies de moltes generacions, de moltes tradicions i cultures, que hi han trobat una terra d'acollida [...] és una comunitat de persones lliures per a persones lliures on cadascú pot viure i expressar identitats diverses, amb un decidit compromís comunitari basat en el respecte per la dignitat de cadascuna de les persones. L'aportació de tots els ciutadans i ciutadanes ha configurat una societat integradora."*¹

L'administració considera que la primera etapa de l'assentament de les persones

---

¹CATALUNYA. *L'Estatut d'Autonomia de Catalunya*. Cinquena edició electrònica, juny del 2016, 403 pàgines, Estatut d'autonomia de Catalunya (parlament.cat)

nouvingudes és de màxima importància, de forma que, ha dotat l'acolliment amb serveis d'acollida bàsics i programes especialitzats i amb tècnics especialitzats.

En aquest sentit, i segons la Llei 10/2010, del 7 de maig, d'Acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, l'acollida és *"la primera etapa del procés d'integració de la persona a la societat en la qual s'estableix amb vocació de romandre-hi establement"*

L'article 2 de la mateixa llei, defineix el servei de primera acollida com *"el conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes de titularitat pública i privada dirigits a garantir la satisfacció de les necessitats inicials de formació i informació de caràcter bàsic dels estrangers immigrants, els sol·licitants d'asil, els refugiats, els apàtrides i els retornats, amb la finalitat de promoure'n l'autonomia personal i la igualtat d'oportunitats, i també la cohesió del conjunt de la societat catalana"*.

La formalització del procés d'acollida comporta, per una banda, que la societat catalana assumeixi el fet migratori, la seva perdurabilitat en temps i la necessitat de gestionar-lo, i d'altra banda comporta l'existència d'un procés social que haurà de gestionar.

D'acord amb els *Principis bàsics comuns de la política d'integració d'immigrants a la Unió Europea*, la responsabilitat i les competències en matèria d'acollida, són compartides *"La integració és un procés bidireccional i dinàmic d'ajustament mutu de tots els immigrants i residents als estats membres"*.²

Per tant, la responsabilitat de l'acollida i de la integració és una responsabilitat compartida entre de les persones que immigren a Catalunya i les catalanes i els catalans. En aquest sentit la llei estableix un sistema competencial i atribueix als ens locals i a la Generalitat, l'obligació de garantir la prestació dels serveis.

Des de fa quatre dècades, els ens locals catalans assumeixen les responsabilitats d'acollida, i bones pràctiques que són a la base del model actual de polítiques públiques d'acollida i integració. Segons l'article 9.1 del Decret legislatiu 2/2003, els governs locals de Catalunya tenen competències pròpies en matèria de foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants, adaptades a la seva capacitat de gestió. En aquest sentit, el Parlament va aprovar la Llei d'Acollida i el principi de suficiència financera, segons determinen la lletra m de l'article 84.2 i l'article 84.3 de l'Estatut d'autonomia. D'acord amb la lletra b de l'article 160.1 de l'Estatut d'autonomia correspon a la Generalitat, la competència exclusiva *"en la determinació de les competències i de les potestats pròpies dels municipis i dels altres ens locals, en els àmbits especificats per l'article 84 del mateix Estatut"*.

Pel que fa als recursos econòmics, la llei estableix la cooperació, entre la Generalitat i els ens local, però obliga a la Generalitat a garantir la suficiència financera. Els ens locals poden delegar l'acollida i acompanyament a serveis i entitats i col·laboradors del municipi que a través del treball en xarxa porten a terme l'acollida.

La Consellera de Treball Afers Socials i Famílies la Dolors Bassa en la salutació de l'últim *Informe sobre la integració de les persones immigrades a Catalunya* diu sobre el model

---

² *Informe sobre la integració de les persones immigrades a Catalunya 2015*, https://www.upf.edu/documents/3329791/3455370/Informe_integracio_immigracio_2015_x1x.pdf/d075a5cf-aa06-4ff5-85ae-f08d63b53b46.

català d'acollida "Podem assegurar que som una terra d'acollida amb un model propi que paga la pena de ser estudiat i explicat. Un model que podria ser una aportació rellevant a fer en un món que, en molts indrets, troba serioses dificultats per conviure en la diversitat. Una aportació imperfecta, segur, però singular i valuosa."³

2.2. El padró municipal: Marc legal

"-Com gestiona l'ajuntament l'empadronament municipal?" Per respondre a aquesta pregunta farem primerament un repàs a les lleis, decrets i reglaments que emmarquen la inscripció en el padró d'habitants.

En àmbit nacional, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, modificada per la Llei 4/1996, de 10 de gener, per la que es modifica la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, en relació amb el padró municipal, estableix, en el seu article 15 que " *Toda persona que viva en España està obligada a inscribirse en el Padrón del municipio en el que reside habitualmente (...)*"

A Catalunya el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, al Títol III *De la Població*, en els articles 39 a 45 del padró d'habitants, parla de les persones que viuen a Catalunya, que diu que "*tota persona que visqui a Catalunya resta obligada a inscriure's en el padró del municipi en el qual resideix habitualment i en el cas que resideix en diversos municipis, la seva inscripció en el padró s'ha de fer exclusivament en el padró del municipi on passin més temps durant l'any.* (art 39.1) Amb la inscripció feta tota la persona adquireix la condició de veí o veïna, (art 39.2). A més, les persones que gaudeixen del veïnatge administratiu en un municipi de Catalunya tenen la condició política de català. (art 39.4)

Pel que fa als drets dels estrangers, la Llei 4/1996, de 10 de gener, per la qual es modifica la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, en relació amb el padró municipal dicta a l'article 18.2 que "*La inscripción de los extranjeros en el padrón municipal no constituirá prueba de su residencia legal en España ni les atribuirá ningún derecho que no les confiera la legislación vigente, especialmente en materia de derechos y libertades de los extranjeros en España*".

En aquest sentit, en tractar amb els estrangers s'aplicarà el que estableix la Llei orgànica 4 / 2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, i el Reial decret 557/2011, de 20 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 4 / 2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

Un cop establert el marc legal del padró és fàcil d'identificar que totes les persones que viuen a Espanya estan obligades a inscriure's al padró municipal. La Resolució de 29 d'abril de 2020, de la Subsecretaría, per la que es publica la Resolució de 17 de febrer de 2020, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Cooperació Autonòmica i Local, que dicta que "*Si un veí realment hi resideix, se l'ha d'empadronar*", de forma que podem afirmar que en el procés d'inscripció en el padró municipal, intervenen d'una banda les persones que viuen en un municipi i que estan obligades a inscriure's en el padró d'habitants i d'altra banda, els ajuntaments que, amb caràcter general, sempre que un ciutadà sol·licita l'empadronament, l'ha d'inscriure.

---

³ *Ibidem* 2.

A més la llei dota als ens local amb drets i eines per poder comprovar la veracitat de la informació aportada pel sol·licitant. L'ajuntament, té un termini de tres mesos per "*comprovar la veracitat de les dades de la sol·licitud d'empadronament*" (article 59.2 del Reglament de població) i pot sol·licitar un informe policial per a comprovar la residència del veí.

En la inscripció en el padró, tal com marca l'article 41 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, i en acord amb l'article 57 del Reglament de població i demarcació territorial de les entitats locals, s'hauran d'incloure les següents dades amb caràcter obligatori: "*el nom i el cognom, el sexe, el domicili habitual, la nacionalitat, el lloc i la data de naixement, el nivell d'estudis i el número de DNI, NIE o passaport, el certificat o el títol escolar o acadèmic*, les dades necessàries als efectes de l'elaboració del cens electoral.(art 57.1) i amb caràcter voluntari es pot incloure la "*designació del representant del veí a efectes padronals i el número de telèfon.*"(art 57.2)

D'acord amb l'article 53.1 del Real decret 1690/1986, l'empadronament constitueix una prova pel que fa a la residència al municipi i al domicili habitual. Els ajuntaments poden expedir certificats o volants, per acreditar la inscripció padronal dels veïns. "*Les certificacions, emeses sobre les dades del padró tenen caràcter de document públic, gaudeixen de la presumpció de veracitat i fan prova de les dades que s'hi consignen, a tots els efectes administratius*"⁴

La coordinació en el manteniment del padró municipal tal com estableix la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, correspon a l'ajuntament, a més, l'article 17.3 de la mateixa norma estableix que els ajuntaments han de remetre a l'Institut Nacional d'Estadística les dades dels seus *Padrons*, amb la finalitat de portar a terme la coordinació entre els Padrons de tots els municipis.

Fins aquí hem tractat la descripció del procés d'empadronament i els actors que hi participen, i ara analitzarem els aspectes fonamentals que concedeixen el padró d'habitants.

D'acord amb els articles 43 i 44 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local a Catalunya, la inscripció al padró municipal atorga la condició de veí o veïna, i juntament amb aquesta condició concedeix els següents drets i deures:

a) Ésser elector i elegible, d'acord amb el que disposa la legislació electoral.

b) Participar en la gestió municipal, d'acord amb el que disposen les lleis i els reglaments propis del municipi i, si s'escau, quan els òrgans de govern i administració municipal demanin la col·laboració amb caràcter voluntari.

c) Utilitzar, d'acord amb llur naturalesa, els serveis públics municipals i accedir als aprofitaments comunals d'acord amb les normes aplicables.

d) Contribuir, mitjançant les prestacions econòmiques i personals establertes per llei, a l'exercici de les competències municipals.

e) Ésser informat, amb petició raonada, i dirigir sol·licitud prèvia a l'administració

---

⁴ Catalunya. Decret Legislatiu 2/2003, de 28 de abril, pel que s'aprova el Text refós de de la Llei municipal i de règim local de Catalunya «DOGC» núm. 3887, de 20/05/2003, pàgines 83

municipal, en relació amb tots els expedients i la documentació municipal, d'acord amb el que estableixen l'article 105 de la Constitució, la legislació de règim local i els reglaments de la corporació.

f) Sol·licitar la consulta popular en els termes establerts per la llei.

g) Exigir la prestació i, si s'escau, l'establiment del servei públic corresponent, quan constitueixi competència municipal pròpia de caràcter obligatori.

h) Els altres drets i deures establerts per les lleis i, en el seu marc, pels reglaments de la corporació.” (art 43.1)

Els veïns estrangers majors d'edat, llevat dels drets de caràcter polític ” *tenen els drets i els deures propis dels veïns*”, així i tot, ” *tenen dret a sufragi actiu en els termes establerts per la legislació reguladora de les eleccions locals*” (article 43.2)

Per garantir l'efectivitat dels drets adquirits amb la condició de veí o veïna d'un municipi l'article 44.1 marca el fet que els titulars poden “*iniciar els procediments administratius i jurisdiccionals que corresponen per llei*”, i poden sol·licitar l'actuació del Síndic de Greuges.

Finalment, l'article 45 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, dicta que en el moment d'aconseguir la condició veí o veïna del municipi, a tot el veïnatge, li corresponen drets i deures en relació amb la comarca respectiva.

2.3. Inclusió social: Plans locals d'inclusió social

Els ens locals són l'administració més propera a la ciutadania, reben de manera directa les seves demandes, i coneixen de primera mà la realitat social, per això han de ser capaços de donar respostes adequades en cada situació. Tal com hem dit abans són els pioners en la innovació de programes d'acollida i d'inclusió social, tot i així la Generalitat els dona suport en el desenvolupament dels programes d'inclusió social.

Els Plans d'inclusió pretenen atendre les noves necessitats que han sorgit als municipis, com enfortir la xarxa d'acollida per coordinar més eficaçment el treball, i donar l'atenció adequada a totes les persones nouvingudes que ho necessitin.

Sota la tutela de la Llei d'Acollida, es promou la xarxa d'acollida que estableix itineraris formatius i informatius adreçats als nouvinguts, que tenen com a objectiu afavorir l'autonomia i facilitar la convivència. Aquesta xarxa rep el suport de la Generalitat de Catalunya, que impulsa el Programa Integral d'Acollida (PIA), per posar en marxa els recursos necessaris en coordinació amb l'Administració local ja que són els ajuntaments i consells comarcals els que estableixen els plans de recepció i acollida, per posar en marxa els recursos necessaris. El PIA ofereix el servei de primera acollida i en l'organització de l'acollida hi participen també entitats privades, de manera coordinada amb les administracions públiques.

Un altre pla que la Generalitat, va desenvolupar és el Pla Local d'Inclusió Social (PLIS). Una eina de gestió que ordena i dona una direcció estratègica a les accions d'inclusió social dels municipis, i a la vegada, és també una metodologia de treball que es fonamenta en la participació, el consens i compromís de tots els agents socials participants. Els PLIS, són les eines amb què es doten els municipis per lluitar contra la pobresa i afavorir la inclusió social.

Per a articular l'estratègia per a la inclusió social, la Generalitat, mitjançant un contracte,

programa subvenciona els plans locals d'integració social en diversos municipis o consells comarcals. El Programa PLIS es va iniciar el 2006 i al llarg del temps ha arribat a quaranta-vuit ens locals: vint-i-cinc a Barcelona, dotze a Girona, set a Tarragona, tres a Lleida, i un a Terres de l'Ebre.

El programa enfoca totes les accions municipals que impulsen l'acompliment dels drets i projectes de benestar de tota la ciutadania, per contribuir en l'avançament cap a una societat més solidària, inclusiva i amb més cohesió social, i defineix finalment el model de ciutat inclusiva que es vol construir.

Amb la necessitat més actual, i amb la voluntat d'oferir un marc d'implementació encara més precís i delimitat la Generalitat posa a la disposició dels ens locals en matèria d'inclusió social i acció comunitària una nova eina d'intervenció, els Plans Locals d'Acció Comunitària per a la Inclusió Social, (PLACI) que pretén contribuir *"a la construcció d'un sistema universal, proactiu i preventiu per a alinear l'acció al territori de la Generalitat amb aquest mateix objectiu"*⁵

Els PLACI, entre altres programes i polítiques d'inclusió socials anteriors, tenen com a base els PLIS i igual que aquest, tenen dues funcions. Són una eina de planificació estratègica a disposició de les àrees bàsiques de serveis socials dels ens locals, i a la vegada són un instrument a les mans d'equips tècnics d'acció comunitària per tal de poder difondre i impregnar a tots els ens locals la visió i la metodologia de treball de l'Acció comunitària per a la inclusió social.

Redefinint els equips locals i el suport tècnic la Generalitat es proposa la finalitat d'implementar amb èxit les polítiques públiques d'inclusió social de naturalesa preventiva per a millorar la qualitat de vida de la ciutadania i per a construir un país socialment més just.

En paraules de Bernat Valls i Fuster, director general d'Acció Cívica i Comunitària, els objectius principals dels plans locals d'acció comunitària per a la inclusió social PLACI són, *d'una banda "impulsar una estratègia d'intervenció conjunta i unificada en l'acció comunitària per a la inclusió social a tot el territori català i, de l'altra, generar nous mètodes de treball, nous espais de governança i noves dinàmiques"* (Generalitat de Catalunya , Departament de treball social i famílies , 2021).

Capítol 3. PLANS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL EN EL CAMP D'ACOLLIDA.

3.1. Servei de primera acollida

El servei de primera acollida, és considerat l'eix central de les accions d'acollida a Catalunya, segons el preàmbul de la Llei 10/2010, de 7 de maig, d'Acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, el servei *"pretén donar als seus usuaris i usuàries una primera oportunitat per adquirir unes habilitats bàsiques per a poder arribar a ésser autònomes personalment"*

Adreçat a les persones estrangeres immigrades, als sol·licitants d'asil o de protecció

---

⁵ Plans locals d'inclusió i cohesió social: guia metodològica revisada, Diputació de Barcelona. Àrea d'Atenció a les Persones, ISBN: 978-84-9803-666-4, Any 2014 Pàgines: 174 Col·lecció: Documents de Treball Sèrie: Benestar Social, 13

subsidiària, als refugiats, apàtrides i a les persones retornades, l'ens local pot ampliar el servei de primera acollida a qualsevol altra persona empadronada al municipi, en cas que ho considera necessari.

A més de facilitar informació i dotar als usuaris de les eines bàsiques necessàries per a la seva incorporació en la societat d'acollida, l'aprofitament del servei concedeix accés al certificat de primera acollida, document útil per buscar feina, conformar la formació i l'experiència de l'usuari. Molt rellevant és el fet que, el certificat, té eficàcia jurídica i valor probatori en els processos d'estrangeria com l'arrelament social, la modificació i/o renovació d'autoritacions de residència o la 'adquisició de la nacionalitat.

El Servei de Primera Acollida és un procediment reglat en el Decret 150/2014, de 18 de novembre. Es pot tramitar presencial o en línia a partir d'una entrevista amb la persona empadronada. S'inicia amb l'acompanyament, seguit d'una sessió de benvinguda al municipi i continua amb la formació de tres mòduls.

D'acord amb l'art. 8 de la Llei 10/2010, de 7 de maig, l'acompanyament té com finalitat entre altres, informar la persona sobre la finalitat del Servei de Primera Acollida, sobre l'itinerari formatiu, i sobre els requisits per obtenir el certificat d'acollida, i la seva utilitat.

La sessió de benvinguda té com a finalitat, donar als nouvinguts *“una benvinguda presencial, col·lectiva, i solemne al municipi, i finalment reconèixer-los com a nous veïns i veïnes”*. En general, la benvinguda es celebra en equipaments públics, en presència d'una autoritat representativa de l'ens local, com també representants d'entitats del territori, tal com marca l'article 9 Llei 10/2010, de 7 de maig. Al llarg del temps vaig anar parlant a sobre aquesta celebració amb diverses persones, tothom em va comentar que va ser un orgull viure aquesta experiència, quan un representat oficial del municipi va confirmar la seva presència com ciutadà del municipi. Personalment ho confirmo.

La darrera etapa del Servei d'acollida, la formació, es compon de tres mòduls que inclouen:

- un primer mòdul A de mínim 90 hores per cada idioma en estudi, tant per aprendre castellà com a català, d'acord amb el que preveu l'article 12.2 de la Llei 10/2010, del 7 de maig.
- un segon mòdul B, sobre coneixements laborals amb una durada mínima de 15 hores tal com preveu els articles 10.1 i 10.2 de la Llei 10/2010, del 7 de maig, i finalment
- un tercer mòdul C, sobre coneixement de la societat d'acollida d'acord amb l'article 14 del Decret 150/2014 que estableix la durada de mínim 15 hores per la formació en Coneixement de la societat catalana i el seu marc jurídic.

Una vegada assolits els tres mòduls, s'obté el certificat de primera acollida que preveu també la convalidació de coneixements i de la formació que els usuaris hagin pogut obtenir amb anterioritat.

El Decret 150/2014, de 18 de novembre Dels serveis d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, marca el fet que *“la Generalitat i els municipis han de garantir la prestació del servei de primera acollida, amb la prestació directa o amb fórmules de col·laboració pròpies del règim local, en els termes que marcats pels articles 21 i 31 de la Llei 10/2010, del 7 de maig.”*

3.2. La funció dels tècnics municipals

Proposem identificar les demandes socials i institucionals dels tècnics de Ciutadania i tècnics del Padró. La informació exposada es basa en les dades recollides en les entrevistes fetes a tècnics municipals. Unificant les opinions intentem focalitzar la informació necessària per a respondre a la pregunta “Quins són els principals reptes, demandes socials i institucionals que tenen els tècnics municipals que gestionen les polítiques d'acollida en àmbit local?”

3.2.1. Principals reptes dels tècnics de Ciutadania

Dades recollides a partir de les entrevistes amb els tècnics de Ciutadania.

Els tècnics municipals, en les funcions que ha d'assumir com a tècnics de Ciutadania, i en aquests sentit com a persones gestores de les polítiques migratòries a l'àmbit local, es troben “amb innumerables reptes i amb demandes socials i institucionals”. Així “un dels reptes fonamentals és la d'incorporar el fet migratori en les polítiques públiques, i introduir a l'agenda local la perspectiva intercultural.” (Maite Irazola, entrevista a 13 de març)

Resumides, les funcions principals del tècnic de Ciutadania a l'àmbit local són:

- Incidir en la sensibilització de la mateixa administració local i en l'opinió pública.

És important incidir en les decisions que es prenen en el govern municipal en relació amb el fet migratori i l'acollida. D'una banda, el govern municipal ha d'assumir la funció de líder, i ha d'implicar-se en les actuacions que es portin a terme en aquests temes. D'altra banda és fonamental arribar a la gent del carrer, a la ciutadania en general per tal que es comprometin i participin de manera activa, en els processos d'acollida i inclusió social.

- Treballar per generar consens polític en relació a la gestió del fet migratori i les polítiques municipals d'inclusió.
- Mobilitzar recursos econòmics i humans, per portar a terme les diferents línies d'actuació.

Això suposa, per una banda, fer veure al govern municipal les necessitats i les expectatives que s'han d'abordar i la consegüent reserva de recursos pressupostaris. Suposa també mostrar una actitud receptiva i oberta amb les entitats i ciutadania en general amb l'objectiu de fomentar el treball en xarxa i la interconnexió de les actuacions.

- Garantir el compliment dels drets legals i de la igualtat d'oportunitats de les persones nouvingudes.

Acompanyar a les persones que arriben al poble en el seu itinerari d'acollida i donar-los suport perquè no es vulneri els seus drets. Això implica moltes vegades, treballar conjuntament amb el departament de Padró perquè el l'empadronament sigui un mecanisme d'inclusió, especialment en el cas de les persones en situació d'irregularitat administrativa.

- Afavorir la participació de la nova ciutadania en la vida social, cultural i política del municipi i fomentar el diàleg intercultural.
- Interaccionar amb els diferents actors socials del territori per tal de sumar voluntats que permetin crear un marc global de treball estratègic.

3.2.2. Principals reptes dels tècnics del Padró

Dades recollides a partir de l'entrevista amb les administratives encarregades de la gestió del padró.

La gestió de la inscripció en el registre del padró municipal queda ben definida per la llei, sense deixar marge d'interpretacions. Els principals reptes dels tècnics del padró són la comprovació dels requisits marcats per la llei i la inscripció efectiva en el registre padronal. En aquest sentit, han d'identificar la persona sol·licitant, comprovar els documents que acompanyen la sol·licitud i comprovar, en cas de dubtes la veracitat de la residència. Un cop verificats tots els requisits poden procedir a la inscripció. A més d'aquestes funcions d'inscriure i fer baixes dels registres de padró, es fan les següents tasques:

- “Formar, revisar, custodiar i mantenir actualitzat el padró d'habitants i fer les actuacions necessàries perquè s'hi reflecteixi la realitat.(art. 17 de la LBRL)
- Actualitzar el padró reflectint-hi les altes, baixes i modificacions que s'hi produeixin.(Resolució 2020 de l'INE)
- Donar de baixa d'ofici, per inscripció indeguda, la persona empadronada tot i no residir-hi.(Article 72 del Reglament de població)
- Declarar d'ofici la inscripció al padró, per omisió, de les persones que, tot i residir-hi habitualment, no hi figuren inscrites. (Resolució 2020 de l'INE)
- Revisar un cop l'any la relació d'entitats i nuclis de població, i la divisió en seccions. (Article 76 del Reglament de població)”⁶

La majoria dels municipis petits i mitjans no tenen la figura del gestor del padró, de manera que un funcionari administratiu s'encarrega d'aquestes tasques.

Cada ajuntament gestiona de la pròpia manera el padró municipal. En aquest sentit, alguns municipis afegeixen clàusules addicionals als requeriments obligatoris, que condicionen la inscripció en el padró. La majoria dels ajuntaments apliquen aquestes mesures per a controlar la condició de la persona que vol empadronar-se, en el municipi.

Pel que fa a la casuística que pot trobar un gestor de padró, aquesta és variada. Tot i que la majoria de les sol·licituds d'inscripcions segueixen el curs normal, ocasionalment es demana el suport a la policia local o al tècnic de Ciutadania/ Serveis Socials, per a comprovar la residència declarada de sol·licitants. Un cop conformada la residència a l'adreça assenyalada, es procedeix a la inscripció. El tràmit del padró no es pot fer telemàticament en tots els municipis, i certes operacions són també condicionades .

Requereixen més atenció els casos, d'empadronament a un domicili on constin empadronades altres persones, l'empadronament de marginats, l'empadronament de okupes, entre altres. Les baixes del padró, que abans provocaven entrebancs han deixat de ser un problema, es tramiten actualment per inclusió indeguda al padró, d'acord amb l'article 72 del Reglament de població.

Alguns reptes més inusuals passen per motius que tenen a veure amb la rellevància de

---

⁶ Les obligacions dels consistoris en matèria d'empadronament, Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local, Unitat de Padró El padró i l'empadronament , diputació Barcelona https://www.diba.cat/documents/189253/323615126/Obligacions_empadronament.pdf/5520499e-00ce-4cc8-9c3a-5392b96187e1.

l'empadronament com ara que reconeix la residència habitual, i, fa d'aquest un requisit obligatori en molts tràmits d'estrangeria, i altres tràmits com les inscripció escolars, ajudes...

Per millorar el servei de padró les tècniques entrevistades opinen que, el padró hauria de fer "la funció que ha de tindre, la de registrar els nousvinguts" i que no recaiguin sobre altres funcions, que el document de padró no hauria de tenir tanta rellevància i que l'administració hauria de trobar solucions per gestionar els temes adjacents enllaçats a la residència, com per exemple el requisit de la residència per cobrar una ajuda (Llei de la dependència), tràmits d'arrelament, inscripcions escolars, etc.

3.3. Factors aliens que influeixen en la inclús la inclusió social

3.3.1. Els nousvinguts

Les persones que arriben al municipi seguint un procés migratori, a més de les dificultats que trobaran al lloc d'acollida, porten a sobre tot un bagatge personal de factors que poden dificultar el seu procés d'inclusió social. En aquest sentit, ens referim als aspectes com ara:

La situació juridico-administrativa personal pot ser una situació regularitzada o pot respondre la situació coneguda com "sensepapers". A les persones que no disposen de documentació o de permís de treball del país d'acollida se'ls negarà els drets de ciutadania.

El desconeixement del funcionament social de la societat d'acollida és la primera barrera en el municipi d'arribada. El fet de desconèixer les estructures d'accés a tots els àmbits de la vida social li provoca un factor d'estrès afegit.

Els obstacles comunicatius, i el desconeixement de la llengua suposen un obstacle fonamental en tots els àmbits, social, laboral, sanitari, educatiu, agreujant la inclusió social.

Les expectatives al voltant del projecte migratori, i a sobre del país o municipi d'acollida, solen ser altes, amb una percepció distorsionada en comparació amb el que finalment es troben.

La càrrega de tot aquest bagatge de factors que acabem de presentar arriba finalment a provocar un estrès afegit que moltes vegades afecten la salut de la persona.

Finalment, hem de dir que hi ha situacions de falta d'interès de part del nousvingut. Depèn de cada persona d'estar receptiva, fer ús de totes les eines i oportunitats que l'ens local i la societat d'acollida posa a la seva disposició, per a trobar la manera adequada d'eliminar el bagatge que li dificulta la inclusió. Per això, es necessita primerament molta **voluntat**.

3.3.2. Precarietat laboral, propietaris d'habitatges, rumors i xenofòbia.

Hem identificat fins aquí, alguns factors que dificulten la inclusió a més d'aquests veurem a continuació altres factors que provoquen el mateix efecte.

Així, els propietaris d'habitatges en la seva actuació o passivitat, mal informats, o desinteressats rebutgen la sol·licitud dels inquilins de formalitzar un contracte de lloguer, encara que cobrin una renda o rebin serveis de part d'aquests per l'habitatge cedit. En

aquesta categoria s'identifiquen entre altres les treballadores de la llar o cuidadores que resideixen en la mateixa adreça on fan feines de cura a persones grans o amb dependències greus. Les dones passen per situacions crítiques des d'infrahabitatge fins i tot d'agressions, sense poder empadronar-se o sol·licitar auxili, i resulten així, totalment invisibles.

Altres casos mostren propietaris amb ganes d'enriquiment, que lloguen espais amb visibles mancances per poder-hi viure amb seguretat, habitacions en pisos compartits o fins i tot espais delimitats d'un llit. Encara així a vegades aquets habitatges estan formalitzats per agències immobiliàries que al seu torn cobren a l'inquilí el seu servei.

Els immigrants i les persones que pertanyen a ètnies minoritàries pateixen precarietat laboral i una dificultat afegida per trobar feina, fet que els limita l'accés a l'habitatge. A causa de la seva situació de manca de recursos, així com a causa d'actituds xenòfobes i racistes, pateixen entrebancs a l'hora d'aconseguir un habitatge o de formalitzar un contracte de lloguer.

Sense deixar de banda el tema habitatge, enfoquem els factors racisme i xenofòbia. Hi ha una realitat provada que certes agències immobiliàries no disposen d'habitatges en zones centrals dels municipis per a tothom. Són molt selectius, relacionant les zones i els barris amb la raça, religió o condició social de la persona.

Els rumors són un altre factor que provoca l'exclusió social, que etiqueten i creen una imatge o un escenari que no està confirmat per proves. Fruit dels prejudicis, estereotips o discriminacions, les declaracions sobre persones, grups o fets difosos entre la gent sense que es demostrï la seva veracitat, es fan creïble pel fet que hi ha gent que s'ho creu i continua difonent-los. Exemples de rumors que dificulten la inclusió: "els immigrants viuen dels serveis socials, els xinesos ens envaeixen amb els seus comerços, els joves equatorians són Latin Kings, els musulmans són terroristes, tots els romanesos roben, ens agafen els llocs de feina" També circulen alguns rumors versus els catalans "els catalans són tancats, els catalans són garrepes" que tenen el mateix efecte d'obstaculitzar el procés d'inclusió.

3.4. Visió política de l'acollida i d'inclusió social

El moviment migratori ininterromput converteix Espanya en la principal porta d'entrada a Europa dels immigrants, realitat que sempre ha generat opinions contradictòries entre els governants. El fenomen migratori va en augment i els partits polítics, es preocupen a buscar solucions per a afrontar l'arribada de nousvinguts.

3.4.1. Les polítiques migratòries ideologies i apostes per acollir

Segons la ideologia política, l'arribada de persones migrades en el territori, influeix en el disseny de les polítiques públiques, aquesta influència oscil·la entre activar el procés d'acollida, augmentar els controls de frontera, o fins i tot apel·lar a les devolucions *en calent*. En aquest sentit, alguns partits polítics es mostren a favor de promoure polítiques migratòries que afavoreixen la mobilitat humana, mentre que altres opten per reforçar controls.

En visió d'Esquerra Republicana, s'haurà de derogar la Llei d'estrangeria i promoure la mobilitat

humana, i garantir així emprar vies legals i segures, un tracte igualitari i digne per tothom. ERC s'aposta per exigir transparència, informació i recursos als territoris on s'acull a joves migrats sols, per agilitzar els processos i la integració, proposa agilitzar els tràmits per aconseguir el reagrupament familiar. El partit vol garantir el dret d'asil dels refugiats amb un fons d'acollida per finançar-ho i, aposta per reconèixer el dret a vot a tota la ciutadania. ERC es compromet a elaborar una llei contra el racisme i la xenofòbia per il·legalitzar les pràctiques discriminatòries per raó d'origen i creença.

El Partit Podemos, proposa crear la Secretaria d'Estat de Polítiques migratòries i recomana mesures orientades a garantir el dret d'asil, vies legals d'accés, sistema comú d'asil i programes dignes de reassentament. Està a favor de l'eliminació del visat de trànsit per a les persones que fugen de països en conflicte, i a l'agilització dels processos de reunificació familiar, el dret a vot i participació política de la població estrangera resident al país.⁷

La mateixa opinió manifesta JxCAT, partidari d'abolir les devolucions en calent, i de suprimir la disposició addicional desena de la Llei d'estrangeria que permet les devolucions, sense cap garantia. També, suggereix recuperar el fons estatal d'acollida i integració, i reclamar a la Generalitat que es faci càrrec de la gestió del fons d'asil, migració i integració.

La ideologia del partit Ciutadans aposta per promoure una immigració ordenada i regular emprant un sistema de visat per punts per donar facilitats per a absorbir els estrangers atalentats, les persones que tenen un nivell alt d'estudis i que parlen castellà.

El Partit Popular se situa també en la mateixa línia selectiva que els Ciutadans i aposten per una immigració legal, organitzada i vinculada a la demanda de treball. Opinen que per combatre la màfia il·legal s'haurà d'expulsar les persones migrades a la frontera, reforçar la seguretat a la frontera sud. Estan a favor d'agilitzar els processos de demanda d'asil i refugi, i proposen la creació d'un fons especial d'ajuda econòmica d'acollida a les autonomies amb un alt flux de migració.⁸

El PSOE proposa redissenyar el sistema d'acollida i d'integració de sol·licitants i beneficiaris de protecció internacional garantint una distribució equitativa en el territori i homogeneïtat de les condicions de l'acollida. Recomana la reforma de la llei d'asil i els procediments per protegir el sol·licitant, canalitzar els fluxos migratoris legals, així com reforçar les oficines d'asil.

3.4.2. Política d'acollida en visió del polític local

Després de conèixer les visions dels principals partits polítics sobre les polítiques migratòries, mirem tot seguit les visions de dos regidors municipals. Respectivament Cassà de la Selva i Sant Hilari de Sacalm. Especifiquem que, en seleccionar la figura dels representats polítics per entrevistar-los vam triar dos polítics d'orientació política diferent, però que van ocupar tots dos la regidoria de Ciutadania, per tant, coneixen el procés d'acollida. Volíem assegurar-nos d'aquesta manera que les possibles diferències d'opinió no siguin marcades per desconeixement del tema flux migratori i acollida dels nouvinguts. Analitzant les dades recollides en les entrevistes fetes, buscarem respostes a la quarta pregunta del treball "Hi ha consens polític en relació amb la gestió del fet migratori i les polítiques municipals d'inclusió?"

---

⁷ [28-A] *L'arribada de persones migrades: de l'acollida a ...* - Social.cat, <https://www.social.cat/noticia/10092/28-a-larribada-de-persones-migrades-de-lacollida-a-laugment-de-contols>.

⁸ *Ibidem* 7

La primera entrevista la vam fer a un representant del partit d'ERC, exalcalde de Cassà de la Selva, poble de 10.670 habitants amb una taxa d'estrangeria de 20% i ens va confirmar, que la política del partit d'esqueres sempre va ser a favor de l'acollida de nousvinguts. En aquest sentit, va promoure el pla de servei de primera acollida i s'ocupava personalment de la benvinguda institucional per conèixer de primera mà les persones nousvingudes i les seves necessitats. Va ocupar-se del departament de Ciutadania, i va donar sempre suport a la tècnica de Ciutadania, que va dissenyar el Pla d'acollida personalitzat del municipi. En un determinat moment va delegar els serveis socials al Consell Comarcal, per alleujar les tasques de la tècnica de Ciutadania i poder destinar més temps a qüestions de ciutadania.

Pel que fa al consens polític amb el partit Convergents de l'oposició, afirma que mai van plantejar discussions sobre polítiques migratòries, d'acollida o d'inclusió. No han polititzat mai l'acollida i el fenomen migratori del poble, però van tindre algunes diferències d'opinió sobre la manera de gestionar els recursos, especialment els pressupostos destinats.

Actualment, és regidor d'oposició, afirma que està content que el partit de govern de J*Cat hagi donat continuïtat a les polítiques de ciutadania que va promulgar ERC. En la seva opinió al municipi no hi ha dissens polític en qüestió de migració i acollida dels estrangers. Afirma que el més problemàtic a vegades és treballar amb *mentalitats rovellades*, de persones que no tenen assumida la realitat, i que no s'adonen que la societat està en plena transformació.

El segon polític entrevistat, és regidor de Ciutadania de Sant Hilari de Sacalm, un poble de 6000 habitants amb una taxa d'estrangeria de 20%. Ens confirma que a causa de les característiques d'emplaçament territorial del poble que representa, l'aïllament del poble es veu reflectit en el caràcter més tancat de la seva gent: gent orgullosa, amb una forta identitat territorial, que les últimes dues legislatures des de quan el partit municipalista porta les rendes del municipi, han vist canvis en les polítiques d'acollida del poble.

El canvi major que van haver de fer va ser canviar primerament les seves mentalitats "Hem fet un gran canvi des del primer dia i hem canviat nosaltres mateixos". Els temes d'acollida i d'inclusió els porta juntament amb la tècnica de Ciutadania, que és la professional que coneix les necessitats dels ciutadans i té habilitats per resoldre casuístiques relacionades amb la ciutadania.

Els últims anys hi ha hagut un augment considerable dels estrangers empadronats al municipi, fet que certs col·lectius del poble li retreuen. Se sent un discurs que diu: "sou els que permeteu que vingui la gent de fora i agafar el que és nostre". Tot i això afirma que les polítiques d'acollida funcionen, que el partit municipalista són gent valenta i que no tenen por de si són més o menys populars.

El regidor afirma que no hi ha dissens polític al municipi, però també reconeix que no hi ha massa oposició. Tot i això, coincideixen amb els representants de l'oposició d'ERC pel que fa a les polítiques d'acollida. No es deixen influir per factors polítics, expliquen en el programa electoral que treballen per afavorir l'acollida i la inclusió social, que aposten per la convivència promovent la igualtat d'oportunitats, i estan disposats a treballar perquè tothom entengui que l'acollida és un bé per a tots. Són sincers en el programa electoral, només hi contenen el que realment es comprometen a fer, convençuts del model de poble que volen construir.

3.5. Recollida d'opinions i notícies

Després de presentar el punt de vista dels tècnics municipals entrevistats, en temes d'acollida i padró, a continuació mirem d'exposar opinions recollides a través d'informes oficials, d'articles de premsa, notícies recollides de pàgines web d'importants institucions o de revistes temàtiques enllaçades amb el tema analitzat, que exposen problemes i situacions que donen lloc a debat i creen una atmosfera d'incertesa.

Per començar farem un repàs a *L'INFORME INSOCAT* Núm.14 d'abril 2022, on la Míriam Feu, portaveu d'Entitats Catalanes d'Acció Social, revela que *"el 97% de les persones acompanyades per les entitats socials estan afectades per problemàtiques relacionades amb l'habitatge i que el 80% de l'acció social té a veure amb l'habitatge."* La notícia mostra que l'exclusió residencial va enllaçada a l'exclusió social. L'autora explica que exclusió residencial es pot manifestar diferent de manera, així que pot passar de ser molt visible i extrema, -com per exemple les persones sense llar o les que han de viure institucionalitzats en albergs, pisos d'acollida temporal, - fins a passar a ser invisible, -com les persones que viuen en males condicions, en habitatges sense títol acreditatiu, *amuntegades* en espai minúscul. (consulta en línia, 05 de març 2022)

L'HABITATGE S'HA CONVERTIT EN UN MOTOR D'EXCLUSIÓ SOCIAL, l'article mostra que mínim 25.000 persones a Catalunya estan en una situació extrema visible , conformes dades de la Fundació Foment d'Estudis Socials i Sociologia Aplicada (FOESSA) per Catalunya, *" 1,3 milions de persones viuen en un habitatge inadequat, i 915.000 ho fan en un habitatge insegur"*.

Si fem un càlcul ràpid, d'un total de 7.660.530 habitants que té Catalunya, 2.215.000 persones viuen en condicions inadequades, i això representa un 28% de la població del país. Aquests resultats evidencien que la vulneració del dret a l'habitatge provoca l'efecte dòmino vulnerant entre altres el dret a la inclusió social, a la salut, a la ciutadania. (consulta en línia, 07 de març 2022)

"MÉS D'UN MILIÓ DE PERSONES VIUEN EN EXCLUSIÓ RESIDENCIAL A CATALUNYA." Un dels motius d'aquesta situació provocada per l'exclusió residencial, en l'opinió de la responsable de l'àrea de gènere de Prohabitatge, Sílvia Laporta, publicada en la revista en línia *Social.cat* , l'Administració ha donat fins ara, mesures insuficients com que *"tracten una matèria estructural com si fos conjuntural"* Entre les mesures proposades des d'Entitats Catalanes d'Acció Social es sol·licita *"el compliment del dret al padró en qualsevol situació i garantir l'accés de les persones migrades en situació irregular i les famílies monomarentals a habitatges d'emergència en condicions adequades."* (*"Etiqueta: exclusio residencial - Social.cat"* consulta en línia, 07 de març 2022)

EL PADRÓ, LA PORTA TANCADA ALS DRETS Un altre article que va en la mateixa línia, escrit per Alícia Rodríguez, Coordinadora del Servei d'Atenció i Denúncia (SAiD) de SOS Racisme, publicat a *La Directa* de l'1 de juny del 2020, posa el focus les problemàtiques del padró en el marc de l'estat d'alarma i *"desvela la manipulació de la informació per part de les administracions locals el fet es vol emmascarar una realitat donada des de fa temps"*. El problema sorgeix a alguns ajuntaments, que *"incompleixen sistemàticament, la normativa, aplicant condicions arbitràries i diferents a cada municipi per accedir a l'empadronament "* Es parla de condicions que depenen del color polític o de prioritats del moment, i de motius que entrebanquen l'empadronament com: les qüestions higienicosanitàries, evitar la sobre ocupació, el requeriment de la cèdula d'habitabilitat o l'exigència d'un determinat període de residència mínima en el domicili per accedir al padró. L'autora opina que aquestes accions discriminatòries, tenen els seus orígens en actituds racistes i la voluntat política de no reconèixer les persones que resideixen en condicions precàries, i considera que *"hi ha una voluntat amagada per discriminar els drets d'alguns ciutadans per estalviar, recursos econòmics per garantir-los."* (consulta en línia, 09 de març 2022)

EL PADRÓ, UN DRET I UNA OBLIGACIÓ. En referència la casuística de dificultar l'empadronament de persones que no tenen un contracte de lloguer o un domicili en propietat, al seu nom, Adam Majó opina que *“el món local faci una reflexió conjunta en la direcció d'igualar, a l'alça i no a la baixa, la garantia dels drets civils a tota la ciutadania”* l'autor opina que més enllà de l'obligació d'empadronar, hi ha una *“obligació cívica en garantir els drets civils a tota la ciutadania”* (Adam Majó 30 d'octubre de 2020 Naciódigital) (consulta en línia, 09 de març 2022)

DIGUE'M A QUIN BARRI VIUS...”A Girona hi ha ciutadanes de primera i ciutadanes de segona”. El projecte *“Observatori dels Drets Humans als barris de Girona”* posa de manifest la vulneració dels drets humans. L'estudi destaca que no existeix una cultura de drets humans: *“la gent no associa una injustícia social amb la vulneració d'un dret”*. L'estudi detecta alguns aspectes *“enquistats en la societat com la manca d'educació democràtica i en valors i drets humans, i l'estigmatització que alimenta el racisme i la xenofòbia”* (consulta en línia, 22 de març 2022)

Capítol 4. ANÀLISI I RESULTATS

Analitzant l'evolució i la distribució dels estrangers en territori de Catalunya i repassant l'evolució de les polítiques d'acollida, posarem el focus en les polítiques aplicades al Gironès.

4.1. L'evolució i la distribució dels estrangers en territori

A continuació presentem dates oficials recollides de l'Institut d'estadística IDESCAT que mostren xifres oficials de l'evolució del padró a Catalunya i a la comarca del Gironès.

Segons aquestes dades, en el Padró municipal d'habitants l'any 2021 hi havia inscrits 1.250.665 estrangers residents a Catalunya, xifra que representa el 16,1% de la població catalana.

Observant l'evolució de la població estrangera empadronada a Catalunya en el tram de 2000-2021, veiem que el període de 2001 fins a 2005 mostra el pic de les arribades de població estrangera. L'any 2002 va registrar un augment de 160.988 persones estrangeres empadronades i l'any 2005 un total de 156.058 de persones. Els anys següents el percentatge mostra variacions, però es manté sota els valors dels anys abans indicats. (Taula 1)

Si comparem el creixement natural de la població, representat a la Taula 2 de l'annex remarquem que pràcticament el creixement no arriba a un 5% en tot el període 2000-2020 a més a partir de l'any 2010 comença a baixar fins a arribar l'any 2016 quan arriba a límits negatius. Pel que fa al creixement de la població relacionat al creixement migratori, veiem que la situació canvia, i, la taxa de creixement, augmenta fins a límits màxims de 25% l'any 2002-2005 , per baixar en de cop l'any 2007 amb el començament de la crisi econòmica.

Amb aquesta relació pretenem mostrar que l'arribada del estrangers és un factor important en el creixement del país i que està bastant enllaçada amb l'evolució del mercat de treball.

Al territori català l'evolució de la població estrangera presenta diferències, tal com mostrem a la taula 3, les comarques on ha augmentat els estrangers són *“Garrigues (6,3%), l'Alt Urgell (5,5%), el Pallars Sobirà (5,5%), l'Alta Ribagorça (5,1%) i el Moianès (5,0%), i disminueixen al Barcelonès*

(2,7%), el Gironès (2,5%), l'Alt Penedès (2,4%), la Cerdanya (2,3%) i el Pallars Jussà (2,2%)”

Destaquen un total de 36 municipis que tenen un percentatge de població estrangera superior al 25%, entre els quals els municipis Guissona (52,6%), Castelló d'Empúries (43,5%), la Portella (39,6%), Salt (38,5%) i Sant Pere Pescador (37,1%), etc. (Taula 4)

Segons l'origen dels estrangers, els europeus encapçalen la llista dels estrangers residents a Catalunya 31,0%, dels quals el 22,8% son ciutadans de la Unió Europea i el 8,2% nacionals de la resta d'Europa. El segon lloc l'ocupa la població sud- americana 28,1% seguit pels originaris d'Àfrica 26,0% i per la població asiàtica amb 14,8% de la població estrangera. Catalunya es pot considerar terra heterogènia, ja que acull més de 170 nacionalitats que parlen gairebé 300 llengües. (Taula 5)

4.2. L'evolució de la política d'acollida i actuacions d'integració social

Davant del fet migratori, la Generalitat admet la necessitat de preveure i organitzar l'arribada de les persones migrades a través d'actuacions d'acollida. Les accions requereixen disposició, tant per part del país d'acollida com per part del nouvingut. les dues parts aposten per la mateixa inversió en el futur.

- La Llei d'Acollida

Neix amb la perspectiva de futur, l'any 2010, per establir les competències exclusives en matèria de primera acollida contemplada a l'article 138 de l'Estatut de Catalunya, que també dona resposta a la mesura 24 del Pacte Nacional per a la Immigració que requereix a la Generalitat a “ *Desenvolupar un servei d'acollida universal, sistematitzat i homogeni a tot el territori(...)*. adreçat a la normalització i l'autonomia de les persones immigrades, que redueixi la incertesa, informi sobre l'entorn social i cultural , els drets, i deures existents(...)”

La Llei d'acollida, defineix entre altres:

- Els instruments per a l'acollida de les persones nouvingudes;
- Els continguts formatius del servei d'acollida establint el català com a llengua comuna.

També estableix la *Comissió Mixta Paritària Generalitat–ens locals*, el marc competencial dels ens locals i de la Generalitat, i emmarca a la col·laboració institucional en polítiques d'immigració: “*Entre la Generalitat i la societat civil: Taula de Ciutadania i Immigració; entre els diferents departaments de la Generalitat: Comissió Interdepartamental d'Immigració; entre la Generalitat i l'Estat: Subcomissió Bilateral Estat–Generalitat, i crea l'Agència de les Migracions de Catalunya, per gestionar un procés en el qual intervindran diversos actors socials i institucionals*”⁹

- Reglament llei d'acollida,

El reglament d'acollida aprovat el novembre de 2014, estructura i detalla els diferents serveis i programes recollits a la Llei d'acollida, amb l'objectiu de promoure l'autonomia i la igualtat

---

⁹ *Activitat Parlamentària 22 by Cromà Produccions Multimèdia - Issuu*, <https://issuu.com/cromamultimedia/docs/ap22>.
Oriol Amorós i March - CORE, <https://core.ac.uk/download/pdf/39060139.pdf>.

d'oportunitats entre la ciutadania, deixant de banda els seus orígens nacionals. Els principals temes que regula són: el coneixement de les llengües oficials, el funcionament de la societat d'acollida i el seu marc jurídic i laboral, desenvolupa el contingut i la metodologia del servei de primera acollida i assenjala el funcionament i les característiques d'informes d'estrangeria.

- Pla de protecció internacional a Catalunya, 2014

Defineix un marc estratègic d'actuació, en l'àmbit del dret d'asil, el refugi i la protecció subsidiària “de les persones perseguides per motius de raça, religió, nacionalitat, opinions polítiques, pertinença a determinat grup social, gènere o orientació sexual”. La Generalitat amb aquest Pla, recomana el treball coordinat amb les entitats i els ens locals, per treballar la sensibilització en relació amb les qüestions de l'asil i el refugi.¹⁰

- Pla de ciutadania i migracions

El Pla de ciutadania i migracions (PCM), és un pla quadriennal amb el qual la Generalitat presenta 433 actuacions, agrupades en 44 programes, que abasten tots els departaments de la Generalitat. En aquest sentit “es dota dels eixos de treball i els instruments per desenvolupar la política migratòria del Govern català”. El pla preveu transversalitat, consens, coordinació interdepartamental, cooperació interadministrativa, diàleg amb la societat civil. Promou una gestió per enfocar la participació i la integració dels nousvinguts en la societat catalana, promou accions per a universalitzar el dret d'accés als serveis, per a admetre serveis d'enfocaments diferenciats atesa l'heterogeneïtat de les persones, per incorporar la perspectiva de gènere al llarg de tot el procés, i per incorporar la lluita contra el racisme i la xenofòbia en totes les accions promulgades.¹¹

- Altres actuacions

La Generalitat promou la col·laboració entre les administracions locals i les entitats del tercer sector, les polítiques i els programes elaborats donen forma al model català d'acollida que aposta per un model de serveis públics innovador, *obert a noves idees i fórmules*.

Entre els mecanismes molt treballats trobem la *mediació*, element imprescindible per formar espais de diàleg. Es fomenten accions i instruments que comprenguin el territori com un element compartit entre tots els residents, instruments aptes d'avisar els possibles riscos d'exclusió, per combatre la segregació ètnica i promoure la interacció dels veïns.

Per facilitar l'autonomia i la normalització de les condicions de vida dels nousvinguts, en diferents aspectes, la Generalitat va posar en marxa programes dedicats a l'alfabetització de la població adulta, programes com *Lletres per a tothom*, va afavorir la creació de xarxes de *Mentories per refugiats polítics o per joves*, i va promoure programes com la *Guia antirumors* per enfortir les accions antidiscriminatòries, i com per combatre els discursos xenòfobs i racistes, entre altres.

4.3. Polítiques municipals d'inclusió en curs a la comarca del Gironès

---

¹⁰ Catalunya, Pla de protecció internacional a Catalunya Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família, Barcelona, 2015 Depósito legal: B 3801

¹¹ Catalunya, Pla de ciutadania i de les migracions 2017-2020, tal, el Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Barcelona, 2017 Pla_inmigracioue_CAT.pdf (gencat.cat)

Analitzant les polítiques d'inclusió en curs a la comarca del Gironès, enfoquem els serveis que ofereixen els ens locals juntament amb el Consorci de Benestar Social Gironès-Salt i amb l'Oficina Tècnica d'Acció Comunitària i Inclusiva (OTACI).

Hem triat aquest territori per dues raons, primer pel fet que el municipi de Salt és el tercer municipi català amb major volum de població estrangera, la taxa d'estrangeria és d'un 39,5%. En segon lloc, pel fet que aquest territori enllaça amb dades de les entrevistes efectuades.

El Consorci ofereix serveis socials bàsics i especialitzats, aposta per una atenció individualitzada i de proximitat en connexió amb la resta de serveis que treballen en l'àmbit de l'atenció a les persones i promovent els següents plans:

El Pla local d'inclusió social PLIS del Gironès, un pla de lluita contra l'exclusió social, que proposa actuar de forma transversal envers els col·lectius vulnerables i els factors generadors d'exclusió social. És un instrument que permet *“reorientar l'actuació d'acord amb la realitat, per identificar els factors causals de l'exclusió social i els seus efectes sobre la població”*¹²

El Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva (PLACI), és coordinat per l'Oficina Tècnica d'Acció Comunitària i Inclusiva (OTACI) del Gironès-Salt, encarregada de liderar tècnic i operatiu els plans, per tant, posa una diagnosi detallada de la realitat de la comarca, i promou un pla d'acció d'acord amb la diagnosi feta.

El Programa Integral d'Acollida Comarcal del Gironès (PIAC Gironès), s'adapta a les necessitats de cada municipi, i complementa els serveis que es duen a terme a l'àmbit local, amb la voluntat de enfocar el servei cap a la ciutadania. El PIAC Gironès compta amb serveis especialitzats entre els quals: *“Servei d'acollida individualitzada, Programa de formació sobre coneixement de l'entorn, Programa de formació sobre acollida i interculturalitat, Servei de mediació intercultural, Servei de traducció i interpretació, Servei d'assessorament jurídic en estrangeria, Accions de participació i voluntariat, Elaboració de materials de difusió.”*¹³

A més el Consorci duu a terme serveis entre els quals:

- Servei d'Acollida especialitzada en reagrupament familiar (AERF), complementari a la primera acollida, ofereix suport i acompanyament en tot el procés de reagrupament.
- Servei d'assessorament jurídic en matèria d'estrangeria, ofereix assessorament jurídic telemàtic en matèria d'estrangeria per personal especialitzat.
- Servei de prevenció i mediació de conflictes, que té dues línies d'acció: la *prevenció* com gestió dels conflictes, i la *mediació*, per a facilitar acords sense arribar als jutjats.
- Servei de traducció i interpretació cultural, concebut amb el fi d'evitar barreres lingüístiques i culturals facilitant la comunicació i la comprensió mútua.

Els últims anys es varen posar en marxa projectes comunitaris entre els quals: el Projecte Porta Oberta a la Cultura, el projecte de Prevenció i pal·liació de la Pobresa energètica, i el Projecte horts socials i comunitaris.

Finalment, hem de dir que, tot i tindre a l'abast les eines i els instruments presentats, depèn de cada municipi, de cada tècnic, de les seves habilitats i voluntat, la manera d'encaminar aquests recursos per a donar resposta a les necessitats dels veïns que resideixen en el territori del qual el polític i el tècnic tenen la responsabilitat.

¹² CBS Gironès - Salt: Pla local d'inclusió social del Gironès, <http://www.cbs.cat/2011/11/pla-local-dinclusio-social-del-girones.html>.

¹³ Ibídem 11

4.4. La practica de la gestió d'acollida

Malgrat els plans d'acollida i d'inclusió que la Generalitat posa a la disposició dels ens locals, per manca de recursos per a implementar-los, els programes com PLIS i PLACI funcionen només en alguns municipis de més de 20.000 habitants i als Consells comarcals.

Els ajuntaments de menys habitants es poden acollir als serveis del consell comarcal o poden implementar un programa d'acollida de model propi, adaptat a les necessitats del territori i al seu pressupost. Amb tot i això, tots els municipis catalans posen en pràctica el Pla Integral d'Acollida PIA, de forma que ho marca la llei.

Segons les dades recollides del tècnic referent, Pere Cortada, la llei d'acollida està “*concebuda a donar resposta a les necessitats d'acollida, es va enfocar molt direccional, dissenyant un full de ruta per a integrar les persones nouvingudes sense dotar de molta rellevància l'acollida comunitària.*” Per aquest motiu, el programa integral d'acollida, diu l'entrevistat, “*no deixa de ser una formació de tres mòduls, que, encara que dota els nouvinguts d'eines bàsiques com llengua, formació i entorn no arriba a estimular el sentiment de pertinença del lloc d'acollida,*” com tampoc avança cap a unes relacions veïnals amigables.

Actualment, en un escenari de retallades, per manca de tècnics i càrrega del personal existent amb qüestions més burocràtiques que els afers de ciutadania, es fan visibles algunes llacunes de l'acollida, com la promoció de programes i activitats d'interculturalitat que treballin l'aspecte comunitari i afavoreixin la presència dels immigrants a l'espai públic.

Per accedir al procés d'acollida, primerament les persones s'han d'empadronar. En aquest sentit, tots els entrevistats, coincideixen que, l'ús del padró és la de mantenir un registre actualitzat dels veïns que resideixen en el municipi, per tant, la llei s'ha de complir sense promoure cap acció que afecti el dret d'empadronar a tots els veïns i veïnes ho demanen. Els municipis on vàrem fer les entrevistes, no tenen clàusules afegides que condicionin la inscripció en el registre del padró i afirmen que “*s'han fet passos grans per a inscriure a tothom*”.(M.R. entrevista 21 de març 2022).

El tècnic Pere Cortada, en referència al procés d'empadronament, menciona que “*encara així, hi ha llocs on no es fa del tot bé*” En la mateixa direcció, en Jordi Rotllant, afirma que “*com queda marcat per la llei, aquí empadronem a tothom que resideix al municipi, sense utilitzar altres fórmules i trampes per buscar motius de no empadronar*” encara així, varen tindre sol·licituds d'empadronament de persones que no es podrien inscriure en el padró del municipi on residien.

Un altre requisit del procés d'acolliment al municipi, és la benvinguda institucional, adreçada a totes les persones que han arribat al municipi. Hi ha ajuntaments que celebren les sessions de benvinguda i d'altres que no o que han deixat de fer-les.

Els entrevistats confirmen que les sessions són importants tant per l'ens local, perquè obrint la porta de l'ajuntament a les persones nouvingudes visibilitzen positivament la diversitat social el poble, com pels nouvinguts, que reben la primera mostra d'afecte i de protecció, la mostra que són visibles, que ja no estan indefensos i que són benvinguts. En aquest sentit, en Martí Vallès, remarca a l'entrevista, que la benvinguda institucional “*és una eina que dona la possibilitat de conèixer de primera mà les problemàtiques de la gent que arriba al municipi, i les seves expectatives, les fortaleses i les mancances*”, i en Jordi Rotllant complementa la descripció de la rellevància de les sessions de benvinguda dient “*desitgem que la gent interactuï en la*

presentació, i que la sessió no es quedi tancada un cop finalitzada sinó que es creïn connexions”.

Pel que fa a la gestió de l'acollida, aquesta tasca és la funció principal del tècnic de Ciutadania. Encara que en alguns aspectes la política d'acollida depèn de la voluntat dels representants polítics del municipi, el tècnic Pere Cortada, afirma “*depèn més del tècnic municipal, gestionar i aplicar les bones pràctiques per a promoure l'acollida*” Els representants polítics confirmen aquest fet, i atribueixen el succés de la gestió d'acollida al tècnic de Ciutadania, a les seves habilitats combinades amb l'esforç que fa cada ens municipal per destinar pressupost a les partides de Ciutadania, i a la rellevància de la continuïtat de la feina feta. El procés d'acollida consisteix a acompanyar a les persones nouvingudes al municipi, escoltar-les, entendre-les per a donar les respostes a les necessitats adequades. La tècnica Maite Irazola explica que “*ha de ser flexible i adaptat a cada persona i ha de tenir un enfocament transversal, implicant als diferents agents socials del municipi en la resolució de les problemàtiques detectades.*”

Tots els ajuntaments ofereixen recursos educatius com, alfabetització, aprenentatge de la llengua d'acollida, coneixement de l'entorn social i cultural i del món laboral, requisits bàsics marcats pel Servei de primera acollida. A més, alguns municipis tenen creats espais d'acollida a les dones nouvingudes, amb l'objectiu de fomentar el seu arrelament al municipi, Taules de ciutadania, eines útils per incentivar la participació ciutadana i fomentar el diàleg i la interacció intercultural.

Els tècnics entrevistats veuen en l'acollida un procés imprescindible per a la cohesió de la societat. Més enllà d'aquesta acollida bàsica, comença el camí cap a un futur millor per tothom.

Capítol 5. CONCLUSIONS, PROPOSTES i REFLEXIÓ

Arribats al darrer capítol, ens proposem combinar els elements que ens han aportat la informació presentada en el treball, per tant, la legislació i les dades estadístiques identificades, amb la part més subjectiva, obtinguda a partir de les opinions recollides de les persones entrevistades, i a partir del recull de notícies. La combinació d'aquests elements serviran per donar resposta a les preguntes que han fet d'eix dorsal al nostre treball, i ens donarà les pistes sobre les primeres conclusions.

5.1. Conclusions

En la primera part del treball volíem mostrar *Com es garanteix el servei d'acollida en el món local*, i hem comprovat que la llei garanteix el servei d'acollida al camp municipal amb un model propi, però amb eines ben definides. Per això, estableix un sistema competencial entre Generalitat i l'ens local, estableix l'obligació de garantir la prestació dels serveis, crea la Comissió Mixta Paritària Generalitat - ens locals, estableix la cooperació, entre la Generalitat i l'ens local pel que fa als recursos econòmics, i dota els governs locals de competències pròpies en matèria de foment de les polítiques d'acolliment, adaptades a la seva capacitat de gestió.

Analitzada la gestió municipal del padró hem vist, l'obligació d'empadronar a tothom, estipulada per llei estatal i autonòmica. En conclusió, els ajuntaments estan obligats a formalitzar el procés d'inscripció en el padró municipal, en el qual intervenen les persones que viuen al municipi i tenen l'obligació d'inscriure-s'hi, i, l'ens local, que sempre que un ciutadà sol·licita l'empadronament, i fetes les comprovacions estipulades per la llei, té l'obligació de fer-ho.

En el tercer apartat del treball amb la voluntat d'esbrinar si hi ha consens polític en la gestió del fet migratori i en les polítiques municipals d'inclusió, hem mostrat les ideologies sobre el fet

migratori i l'acolliment dels emigrants, dels principals partits de govern. Hem conclòs que, tot i les diferències d'orientació política, les polítiques d'acollida continuen el seu curs amb el canvi de govern. Això ens confirmen els tècnics entrevistats.

Per desvelar els principals reptes i demandes socials i institucionals dels gestors de polítiques d'acollida en àmbit local, en el quart capítol, es mostra la rellevància del tècnic municipal, la rellevància de les seves habilitats i professionalisme. Hem vist bàsicament que depèn de la seva implicació i bona pràctica el procés d'acollida al municipi.

Els tècnics entrevistats afirmen que han de col·laborar amb la mateixa Administració i companys de diferents departaments, i amb els polítics i regidors per posar en l'agenda municipal actuacions lligades a l'acollida. Fan de punt de connexió entre els nouvinguts i la xarxa d'entitats, associacions, voluntaris, i ciutadania en el procés d'acollida i troben la manera de comunicar-se amb els nouvinguts.

Amb tots els entrebancs de comunicació, acompanyen els nouvinguts en el procés d'acollida. Se'ls dona el suport necessari per la inclusió, i per avançar en la seva integració en la societat d'acollida, però hem comprovat que actualment l'acollida es duu a terme en un escenari d'escassetat de recursos, de manca de personal, sense poder dur a terme una avaluació imprescindible per mostrar la realitat i la necessitat actual. Queda molta feina per fer. Les expectatives van a l'alça.

Com a resposta a l'última pregunta del treball sobre les conseqüències que té la gestió aplicada, i si garanteix aquesta el compliment dels drets legals i de la igualtat d'oportunitats, remarquem que, si la gestió de l'acollida està feta correctament, garanteix el compliment de drets i la igualtat d'oportunitats, és una realitat confirmada. Personalment confirmo que emprant les eines que els serveis d'acollida i d'inclusió posen abast de tothom s'aconsegueix la integració en la societat d'acollida. Ens preocupa que, encara no podem garantir la igualtat d'oportunitats per tothom, per diversos motius com ara gestió defectuosa, mancances de col·laboració interdepartamentals, entrebancs de padró, racisme, precarietat laboral, rumors, exclusió residencial, xenofòbia, etc.

Encara que no podem dir que es garanteix en totalitat el compliment dels drets legals i la igualtat d'oportunitats en el procés de migració i acollida, tindrem confiança que l'Administració i els gestors municipals treballen per aconseguir aquest repte.

Pel que fa a la primera hipòtesi *sobre el dissens polític en relació amb la gestió del fet migratori, afecta l'accés al padró i afecta l'avanç dels processos d'arrelament i reagrupament familiar com també les polítiques municipals d'inclusió*, hem comprovat que: l'empadronament apodera l'individu, el certificat de padró esdevé el primer document que dota d'arrels i drets els nouvinguts, l'ens municipal, juga un paper fonamental en els processos d'estrangeria, i, la circumstància de poder decidir l'acolliment dels nouvinguts i els pressupostos destinats al procés d'acollida, pot provocar controvèrsies al municipi.

Tot i que anys enrere les controvèrsies polítiques van crear més entrebancs en els processos d'estrangeria, actualment degut a la maduració de les polítiques d'acollida, i a la feina de sensibilització que fan les xarxes d'acollida i els tècnics municipals, com a la sensibilització de la mateixa ciutadania, sembla que els polítics han arribat a un consens pel que fa a les polítiques d'inclusió, fet que queda confirmat amb les entrevistes fetes als polítics. En conclusió desestimem aquesta hipòtesi.

En relació amb la segona hipòtesi, *sobre l'existència d'altres factors que impedeixen l'empadronament al municipi, agreujant la inclusió dels nouvinguts*, conclourem que, malgrat les lleis que estipulen ben clarament el dret d'inscripció al padró de tothom que resideix en un territori, com també l'obligació de l'ens local a gestionar i dur a terme la inscripció, amb tot l'esforç fet des

de l'Administració i malgrat la dedicació de la majoria dels tècnics municipals, sorgeixen entrebancs com: clàusules discriminatòries en els requisits del padró, racisme, la falta d'ambició d'algun funcionari o polític, etc.

Dificultar la inscripció en el padró dificulta també la inclusió social. Hem mostrat factors externs com, els problemes de comunicació i de convivència, els rumors, la xenofòbia, la falta de professionalisme o de dedicació d'algun tècnic, canvis de prioritats en l'agenda local o l'escassa capacitat i la falta de voluntat dels mateixos nousvinguts, que obstaculitzen la inclusió en la societat d'acollida.

Encara que no podem parlar d'una situació generalitzada, i per sort, que són casos aïllats que broten en alguns municipis i en certes situacions, no podem ignorar la qüestió, especialment pel fet que, malgrat la identificació de tots aquests factors repetitius que dificulten l'acollida no s'han pogut erradicar fins ara. En conclusió, queda confirmada la segona hipòtesi.

Finalment, volem remarcar una situació que vam identificar en començar el treball i amb el motiu de la recerca de dades confirmem el següent:

Tot i que el procés d'empadronament es fa correctament considerem que hi ha un trencament en la ruta que hauria de seguir el procés d'acollida, que comença amb la inscripció en el padró i hauria de continuar tot seguit amb el servei de primera acollida, gestionat pel departament de Ciutadania. Ens adonem que si no hi ha una forta col·laboració entre els dos departaments implicats en el servei, manca la derivació directa del padró al servei d'acollida, i a conseqüència d'això, les persones empadronades no reben la mínima informació de l'existència del departament de Ciutadania, i encara menys de les eines i instruments que el municipi pot posar a la seva disposició per facilitar-los l'acollida.

5.2. Propostes

Vist l'escenari actual de l'evolució de les polítiques d'acollida i d'inclusió social i la seva gestió, identificades certes llacunes en el model de gestió, proposem algunes accions enfocades per a millorar la inclusió social. Amb el raonament que és millor prevenir que curar, pensem que no s'han de donar situacions discriminatòries, o vulneració de drets, per implementar un pla d'inclusió social, sinó que es podrien desenvolupar plans d'integració i cohesió social permanents, no només per estrangers sinó per tota la ciutadania del municipi, per a educar els ciutadans en la igualtat de drets i deures, respecte a la diversitat la interacció i no discriminació.

Tenim les eines, i malgrat la falta del pressupost, hem de trobar la màxima voluntat per crear programes i accions voluntàries de lluita contra la discriminació i l'odi de manera que el camí d'acollida que fa qualsevol persona sigui un camí cap a un futur millor per tothom.

Propostes per millorar la inclusió social a l'àmbit municipal:

- Implementar i donar continuïtat als plans d'inclusió comunitària al municipi.
- Dotar d'obligatorietat la sessió de benvinguda al municipi, per tots els veïns i veïnes que s'hi empadronen.
- Incrementar accions que afavoreixin la visibilitat de la població immigrada a l'espai públic, per a millorar les interaccions entre veïnes i veïnes.

Proposta per millorar la gestió del servei d'acollida a l'àmbit municipal:

- Dotar de coherència la col·laboració interdepartamental de l'Ajuntament, especialment entre els departaments del Padró i el de Ciutadania, de manera que cada persona que arriba a empadronar-se sigui derivada al departament de Ciutadania.
- Realitzar semestral una autoavaluació interna, municipal. Avaluar l'eficiència del servei d'acollida, comprovar així si el servei ofereix les mateixes oportunitats a tothom.

Proposta per millorar la participació a l'àmbit autonòmic

- Eliminar les limitacions del dret de vot estatal dels estrangers residents a Catalunya, i així, afavorir la participació de residents estrangers.

No hi ha integració si els drets són limitats. Una societat cohesionada i inclusiva implica igualtat de drets, deures i oportunitats per la totalitat dels residents en un territori. M'agradaria gaudir del ple dret de vot, després de setze anys de residència permanent al país.

5.3. Reflexió

Conclourem el treball final amb un citat que convida a reflexionar, i convidem els lectors a reflexionar sobre la societat que plegats hem de construir.

Per què som aquí? La frase de ressò universal de Max Fisher "*Vam demanar forces de treball i van venir persones*"¹⁴ dona resposta a la nostra pregunta. L'arribada de forces de treball va ser l'element essencial en l'augment de flux migratori al país, encara que no l'únic. Va ser el motiu de la meua arribada. Soc la resposta d'una demanda de forces de treball, i el resultat d'un procés d'integració, com molts altres ciutadans de Catalunya. La immigració del mercat laboral és va diluint en el temps, la gent fa arrels al territori d'acollida, les famílies s'estan reagrupant, i els matrimonis mixtos d'estrangers i autòctons eduquen en els seus fills el futur del país.

Som diferents, som de molts llocs i d'aquest lloc, a vegades no busquem les situacions en les quals ens veiem implicats, tot i això hem de trobar força i solucions, per superar els entrebancs i fer el nostre camí. Hem après a veure coses que abans eren invisibles pels nostres ulls, hem après a ser més solidaris, més bons, més atents i més conscients que tot pot canviar en un moment. Hem après a viure amb nosaltres mateixos i amb la comunitat que ens envolta.

" Ara toca entendre que ja no parlem de la diversitat que ha vingut, sinó de la diversitat que som."¹⁵

¹⁴ <https://www.itacat.info/2011/08/vam-demanar-forces-de-treball-i-van.html>

¹⁵ Oriol Amorós Secretari d'Igualtat, Migracions i Ciutadania ("Informe sobre la integració de les persones immigrades a Catalunya")

Capítol 6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

6.1. Bibliografia i Webgrafia

Acollida i Interculturalitat, [en línia] [consulta: 02 de març 2022]. Disponible a: <https://www.santhilari.cat/areastematiques/acollida-i-interculturalitat/>

BENEITO MONTAGUT Roser, Presentació de documents i elaboració de presentacions Roser, FUOC , P08/19018/00446 [en línia] Disponible a: <https://materials.campus.uoc.edu> (consulta permanent)

BRUGUÉ Quim i GONZÁLEZ Sheila (IGOP), GUSI Jordi i SOL Àgata (ECAS) INFORME SOBRE LA INTEGRACIÓ DE LES PERSONES IMMIGRADES A CATALUNYA, Direcció General per a la Immigració Departament de Benestar Social i Família Acció Social, [1a edició electrònica] novembre 2013 [consulta: 12 de març 2022], Disponible a: <https://acciosocial.org/wp-content/uploads/2015/07/Informe-integracio-persones-immigrades-Catalunya.pdf>

CAZORLA Bertran, VAM DEMANAR FORCES DE TREBALL I VAN VENIR PERSONES [en línia] 30.08.20[consulta: 16 de març 2022], Disponible a: <https://www.itacat.info/2011/08/vam-demanar-forces-de-treball-i-van.html>

DIGUEM A QUIN BARRI VIUS... en línia] [consulta: 22 de març 2022]. Disponible a: <https://app.girona.cat/noticies/i/71a0c67f705613ba161117895f65db51/observatori-dels-drets-humans-als-barris-de-girona>

DOMÈNECH Judit, ALLUÉ Cristina, BARBERÀ Heras Mar, [28-A] L'ARRIBADA DE PERSONES MIGRADES: DE L'ACOLLIDA A L'AUGMENT DE CONTROLS, *Diari social de l'acció social a Catalunya*, 27 d'abril de 2019 [consulta: 09 de març 2022]. Disponible a: <https://www.social.cat/noticia/10092/28-a-larribada-de-persones-migrades-de-lacollida-a-laugment-de-controls>

FEU Miriam, L'HABITATGE S'HA CONVERTIT EN UN MOTOR D'EXCLUSIÓ SOCIAL, Diari social de l'acció social a Catalunya, [en línia] 12 de maig de 2022 [consulta 07 de març 2022]. Disponible a: <https://www.social.cat/opinio/16740/lhabitatge-un-motor-dexclusio-socia>

INFORME INSOCAT Núm.14, HABITATGE I EXCLUSIÓ RESIDENCIAL. ECAS. [en línia] 26.04.2022 [consulta 05 de març 2022]. Disponible a: <https://acciosocial.org/el-97-de-les-persones-que-atenen-les-entitats-socials-tenen-problemes-dhabitatge/>

Informe sobre exclusión y desarrollo social en Cataluña 2021; Madrid 2022, ISBN: 978-84-8440-862-8 [en línia] Disponible a: <https://www.foessa.es/main-files/uploads/sites/16/2022/02/Informes-territoriales-2022-Catalu%C3%B1a.pdf> [consulta: 05 de març 2022].

JAUMANDREU, Gemma, BENEDICTO, Sergi, *altes Document marc del programa per al desenvolupament de plans locals per a la inclusió social. A: Institut Català d'Assistència i Serveis Socials*(en línia), desembre de 2014. Col·lecció eines 19, pàg 1-40. Dipòsit legal: B. 27580-20142014 Disponible a: [eines_19.pdf \(gencat.cat\)](https://www.gencat.cat/eines/eines_19.pdf)>>.[Consulta: 01 març 2022].

MAGAÑA Augusto, MÉS D'UN MILIÓ DE PERSONES VIUEN EN EXCLUSIÓ RESIDENCIAL A CATALUNYA. Social.cat [en línia] 26.04.2022 [consulta 07 de març 2022]. Disponible

a: <https://www.social.cat/noticia/16624/mes-dun-milio-de-persones-viuen-amb-exclusio-residencial-a-catalunya>

MAJO Adam, EL PADRÓ, UN DRET I UNA OBLIGACIÓ, Nació Digital, 30 d'octubre de 2020 [consulta: 09 de març 2022]. Disponible a: <https://www.naciodigital.cat/opinio/22259/padro-dret-obligacio>

Mapa de Recursos Inclusius: Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva [en línia] [consulta: 22 de març de 2022]. Disponible a: <http://maparecursos.cbs.cat/>

Memòria 2020, Consorci de Benestar Social Gironès Salt [en línia] [consulta: 22 de març 2022]. Disponible a: <http://extra.girones.cat/cbs/docs/memoria/Memoria2020.pdf>

Punt d'acollida municipal, [en línia] [consulta: 02 de març 2022]. Disponible a: <https://www.cassa.cat/el-poble/ciudadania/ciudadania-puntdacollidamunicipall>

RODRÍGUEZ, Alicia, El padró, la porta tancada als drets – SOS Racisme, La Directa el 11 de juny del 2020 [en línia] [consulta: 09 de març 2022]. Disponible a: <https://directa.cat/el-padro-la-porta-tancada-als-drets/>

SÁNCHEZ MORAGAS Francesc Xavier, *El padró d'habitants*, [en línia]. *Blog Wordpress.com La ciutat amb llei*, 23 octubre 2015. [consulta: 26 de febrer 2022]. Disponible a: <https://laciutatambllel.wordpress.com/2015/10/23/el-padro-dhabitants/>

Servei de primera acollida [en línia][consulta:05 de març2022]. Disponible a: <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/antiracisme-migracions-i-refugi/acollida/servei-de-primera-acollida/>

Capítol 7. FONTS DOCUMENTALS

7.1 Legislació i normativa

Catalunya, Llei 10/2010, del 7 de maig, d'Acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, DOGC núm. 5629, «DOGC» núm. 5629, de 14 de maig de 2010 «BOE» núm. 139, de 8 de juny de 2010, pag.88, [en línia] [consulta: 01 de març 2022] Disponible a: https://dibaaps.diba.cat/vnis/temp/CIDO_dogc_2010_05_20100514_10126029.pdf

Catalunya. Decret 150/2014, de 18 de novembre, dels serveis d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, DOGC 6754, 20/11/2014, pag.13 [en línia] [consulta: 01 de març 2022], Disponible a: <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6754/1382629.pdf>

Catalunya. Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. DOGC Núm. 3887, de 20/05/2003, 105 pag. 13 [en línia] [consulta: 01 de març 2022] Disponible a: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=320821

Catalunya, Les obligacions dels consistoris en matèria d'empadronament, Gerència de Serveis

d'Assistència al Govern Local Unitat de Padró , Diputació de Barcelona, Àrea d'Innovació, Governos locals i cohesió Territorial [en línia] Disponible a: https://www.diba.cat/documents/189253/323615126/Obligacions_empadronament.pdf/5520499e-00ce-4cc8-9c3a-5392b96187e1 [consulta: 04 de març 2022].

Catalunya, PACTE NACIONAL PER A LA IMMIGRACIÓ ISBN 9788439379539 I. Pacte Nacional per a la Immigració . – Emigració i immigració – Política governamental 325.14(467.1 1a edició: febrer de 2009 [en línia] [consulta: 13 de març 2022] Disponible a: https://inclusioaltemporda.cat/portal/wp-content/uploads/Document_final_PNI_catala.pdf

Espanya, Decreto 2612/1996, de 20 de diciembre, por el que se modifica el Reglamento de Población y Demarcación Territorial de las Entidades Locales aprobado por el Real Decreto 1690/1986, de 11 de julio. (BOE [en línia], núm. 14, de 16/01/1997, páginas 1665 a 1673 (9 págs.) (en línia) [consulta: 03 de març2022]. Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1996/12/20/2612>

Espanya, Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local. (boe.es) Jefatura del Estado «BOE» núm. 80, de 03 de abril de 1985, pàgines 15, [en línia] [consulta: 04 de març2022]. Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/l/1985/04/02/7/con>

Espanya, Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, «BOE» núm. 10, de 12/01/2000, pàgines 50. [en línia] [consulta: 03 de març2022]. Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/lo/2000/01/11/4/con>

Espanya, Ley orgánica 6/2006, de 19 de julio, de Reforma del estatuto de autonomía de Cataluña«BOE» núm. 172, de 20 de julio de 2006, pag.173 [en línia] [consulta: 03 de març2022]. Disponible a: https://www.boe.es/biblioteca_juridica/abrir_pdf.php?id=PUB-PB-2019-120.

Espanya, Real Decreto 1690/1986, de 11 de julio, por el que se aprueba el Reglamento de Población y Demarcación Territorial de las Entidades Locales, «BOE» núm. 194, de 14/08/1986, pag 53. [en línia] [consulta: 03 de març2022]. Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1986/07/11/1690/con>

Espanya. Real Decreto 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por Ley Orgánica 2/2009.«BOE» núm. 103, de 30/04/2011, pag 164,[en línia] [consulta: 04 de març2022]. Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/rd/2011/04/20/557/con>

Espanya. Resolución de 29 de abril de 2020, de la Subsecretaría, por la que se publica la Resolución de 17 de febrero de 2020, de la Presidencia del Instituto Nacional de Estadística y de la Dirección General de Cooperación Autonómica y Local, por la que se dictan instrucciones técnicas a los Ayuntamientos sobre la gestión del Padrón municipal. «BOE» núm. 122, de 2 de mayo de 2020, páginas 31010 a 31054 (45 págs. [en línia] [consulta: 03 de març2022]. Disponible a: [https://www.boe.es/eli/es/res/2020/04/29/\(5\)](https://www.boe.es/eli/es/res/2020/04/29/(5))

PLA DE CIUTADANIA I DE LES MIGRACIONS 2017-2020, Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Barcelona, 2017[en línia] [consulta: 12 de març2022]. Disponible a: https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/05_immigracio/pla_ciutadania_migracions_2017_2020/pla_ciutadania_migracions_2017_2020.pdf

PLA DE PROTECCIÓ INTERNACIONAL A CATALUNYA Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família, Barcelona, 2015 Depósito legal: B 3801, [en línia] [consulta: 12 de març2022]. Disponible a: <https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/antiracisme-migracions/politiques-i-plans/plans-programes/pla-proteccio-internacional-2015-cast.pdf>.

PLA PER A LA MOBILITAT INTERNACIONAL, *Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família Barcelona*, [en línia] 2015 [consulta: 10 de març 2022]. Disponible a:

https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/05_immigracio/pla_mobilitat_internacional/pla_mobilitat_internacional.pdf

PLANS LOCALS D'INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL: GUIA METODOLÒGICA REVISADA, Diputació de Barcelona. Àrea d'Atenció a les Persones, ISBN: 978-84-9803-666-4, Any 2014 Pàgines: 174 Col·lecció: Documents de Treball Sèrie: Benestar Social, 13, [en línia] [consulta: 10 de març 2022]. Disponible a: https://llibreria.diba.cat/cat/livre/plans-locales-d-inclusio-i-cohesio-social-guia-metodologica-revisada_53464

PLA ESTRATÈGIC DE SERVEIS SOCIALS 2021-2024, 1a edició electrònica, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Drets Socials, Direcció General de Serveis Socials, juny 2021, pàgines 322, [en línia] [consulta: 13 de març 2022]. Disponible a: https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/11_serveis_socials/pla_estrategic_serveis_socials_2021_2024/Pla-estrategic.pdf

PLANS LOCALS D'ACCIÓ COMUNITÀRIA PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL, 10 maig 2021, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, 2021. ISBN:978-84-9803-482-0 (en línia) pàgines 97 Disponible a: [https://dretssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/08publicacions/ambits_tematic/voluntariat/22_s\[Consulta_05_de_març_2022_](https://dretssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/08publicacions/ambits_tematic/voluntariat/22_s[Consulta_05_de_març_2022_)

7.2. Fonts IDESCAT

Idescat. Padró municipal d'habitants, Evolució Població estrangera 2021, Catalunya, [consulta: 18 de març 2022]. Disponible a: <https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?b=0>

Idescat. Padró municipal, Evolució població estrangera a 1 de gener. Per àmbits del Pla territorial. Catalunya [en línia] [consulta: 18 de març 2022]. Disponible a: <https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?geo=cat&nac=a&b=3>

Idescat. *El municipi en xifres. Cassà de la Selva*, Població a 1 de gener. Per lloc de naixement. Totals. Cassà de la Selva. 2000–2021 [en línia] [consulta: 15 de març 2022]. Disponible a: <https://www.idescat.cat/emex/?id=170448>

Idescat. *El municipi en xifres. Sant Hilari de Sacalm*, Població a 1 de gener. Per lloc de naixement. Totals. Sant Hilari Sacalm. 2000–2021, [en línia] [consulta: 15 de març 2022]. Disponible a: <https://www.idescat.cat/emex/?id=171642>

Idescat. *Població estrangera a 1 de gener. Per continents. 2021*, Catalunya, [en línia] [consulta: 22 de març 2022]. Disponible a: <http://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?b=11>

Idescat. *Població estrangera a 1 de gener. Per nacionalitat (continents) Sant Hilari Sacalm. 2022*, [en línia] [consulta: 22 de març 2022]. Disponible a: <http://www.idescat.cat/pub/?id=pmh&n=680&geo=mun:171642>

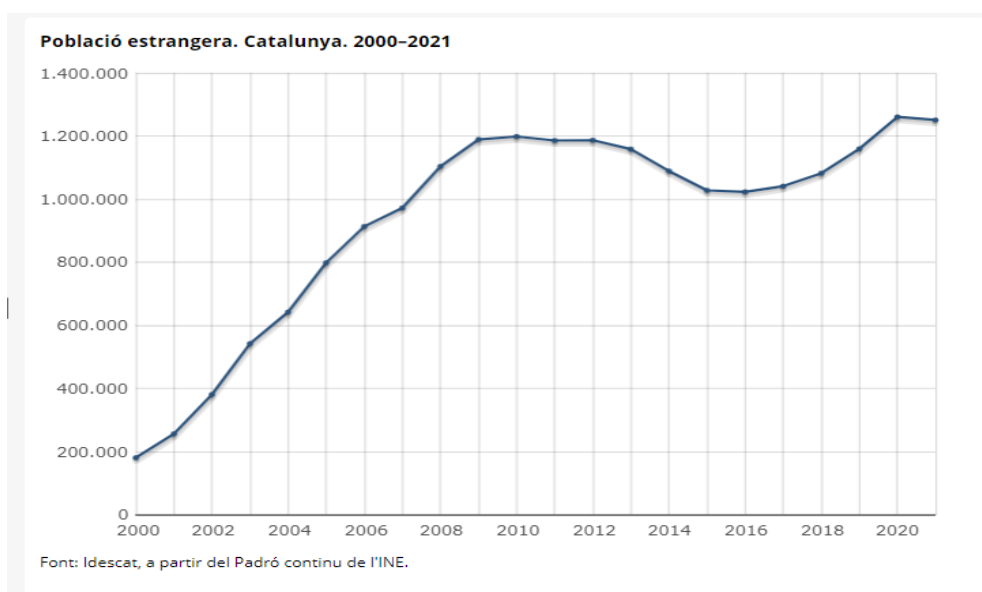
Idescat. *Població estrangera a 1 de gener. Per nacionalitat (continents)*, Cassà de la Selva. 2021, [en línia] [consulta: 22 de març 2022]. Disponible a: <http://www.idescat.cat/pub/?id=pmh&n=680&geo=mun:170448&lang=es>

Capítol 8. ANNEXOS

8.1. Gràfics i taules IDESCAT

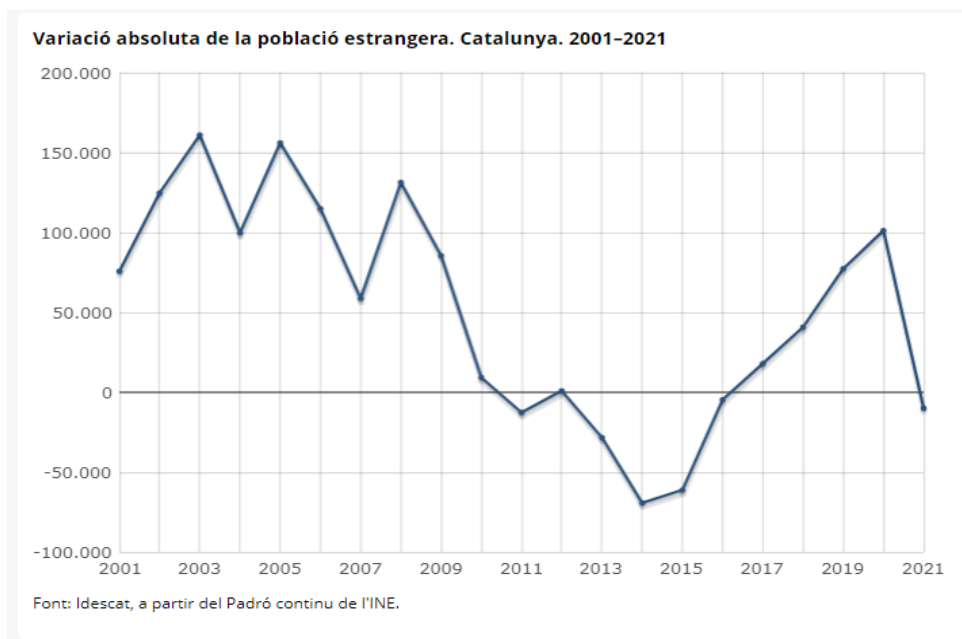
Taula 1

Variació de la població estrangera en el període 2000-2020

Font: IDESCAT

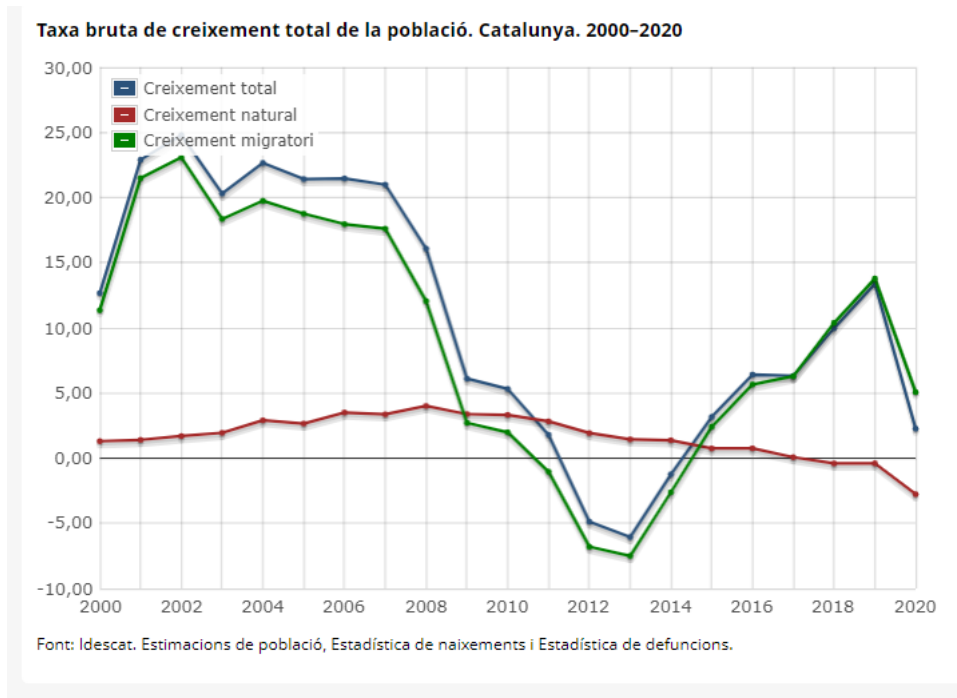
Altes i baixes d'arribades de la població estrangera en el període 2000-2020

Font: IDESCAT

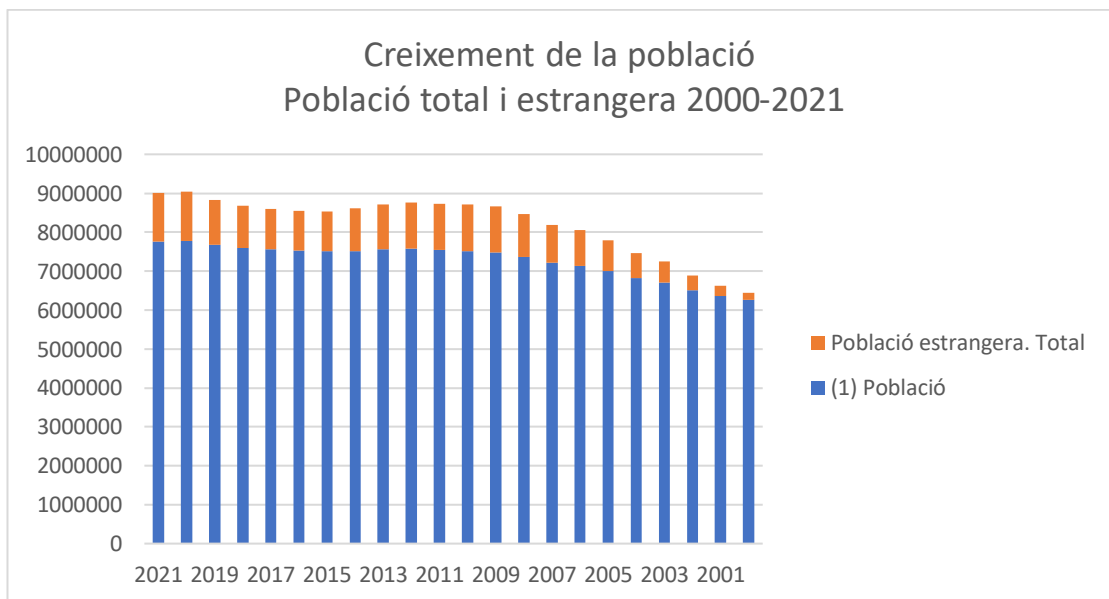
Taula 2.

El creixement de la població estrangera, comparatiu per creixement natural i migratori

Font: IDESCAT

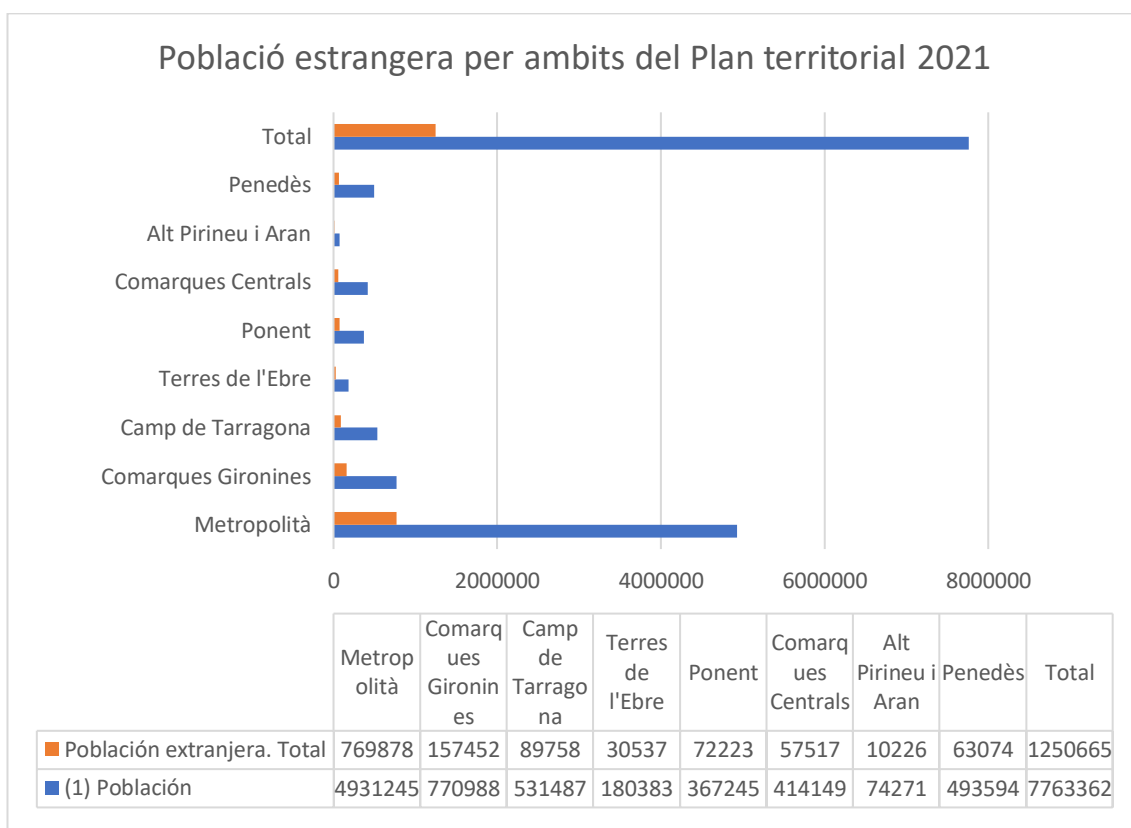
Creixement de la població estrangera en comparació amb la població total

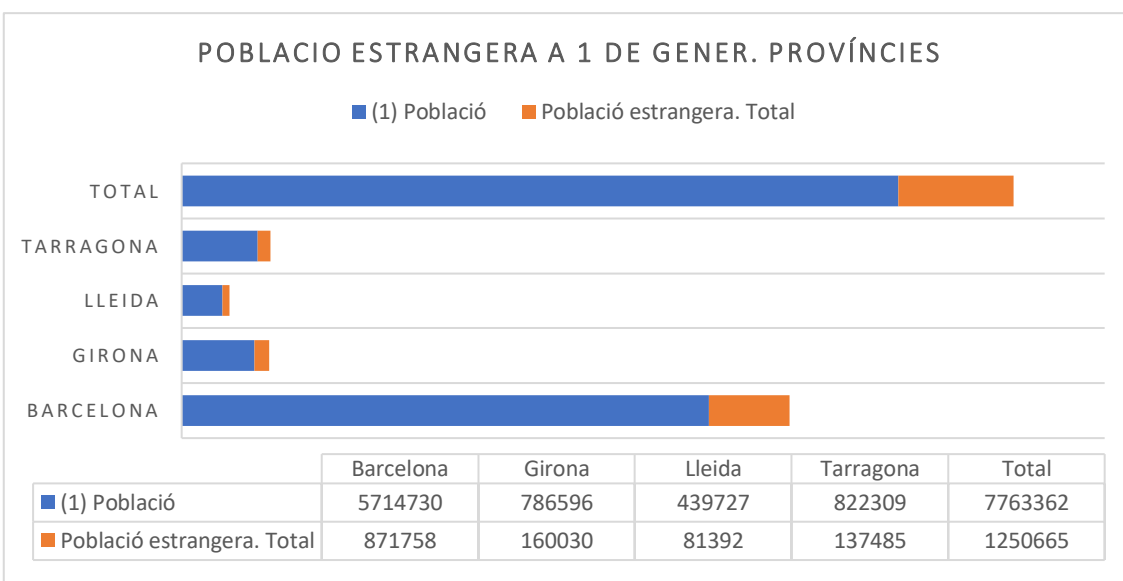
Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

Taula 3

Representació per comarques de la població estrangera a Catalunya

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Taula 4.

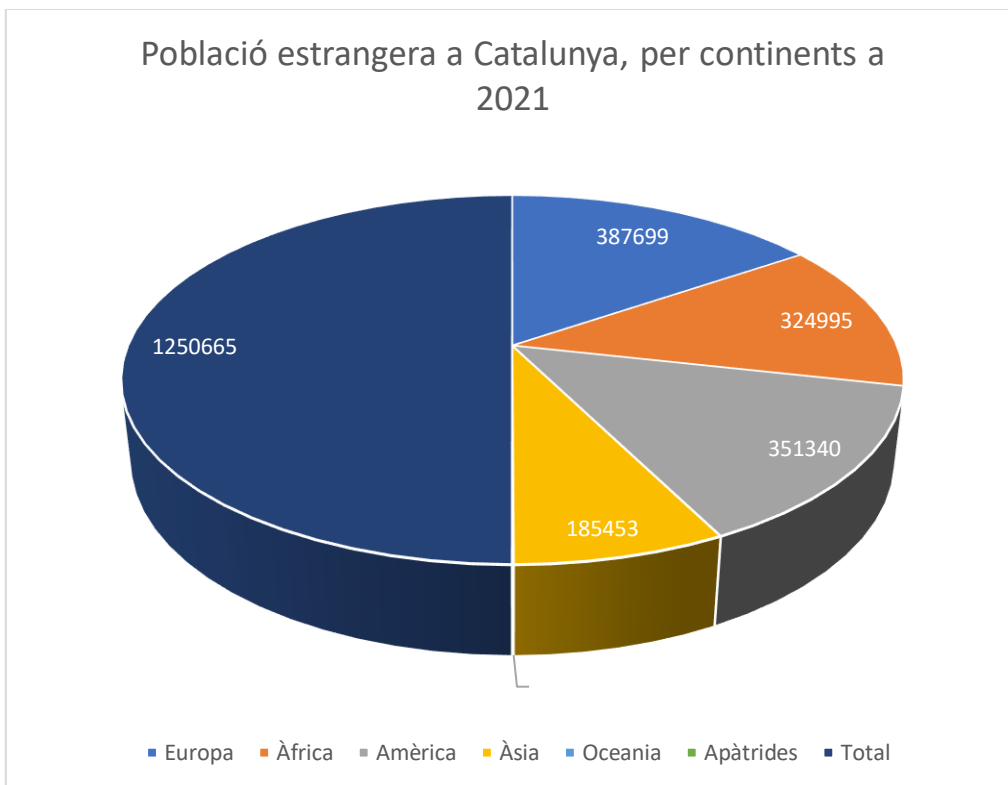
Distribució per municipi de la població estrangera al Gironès

La taula mostra els municipis amb una presència estrangera de fins a 0,49%.

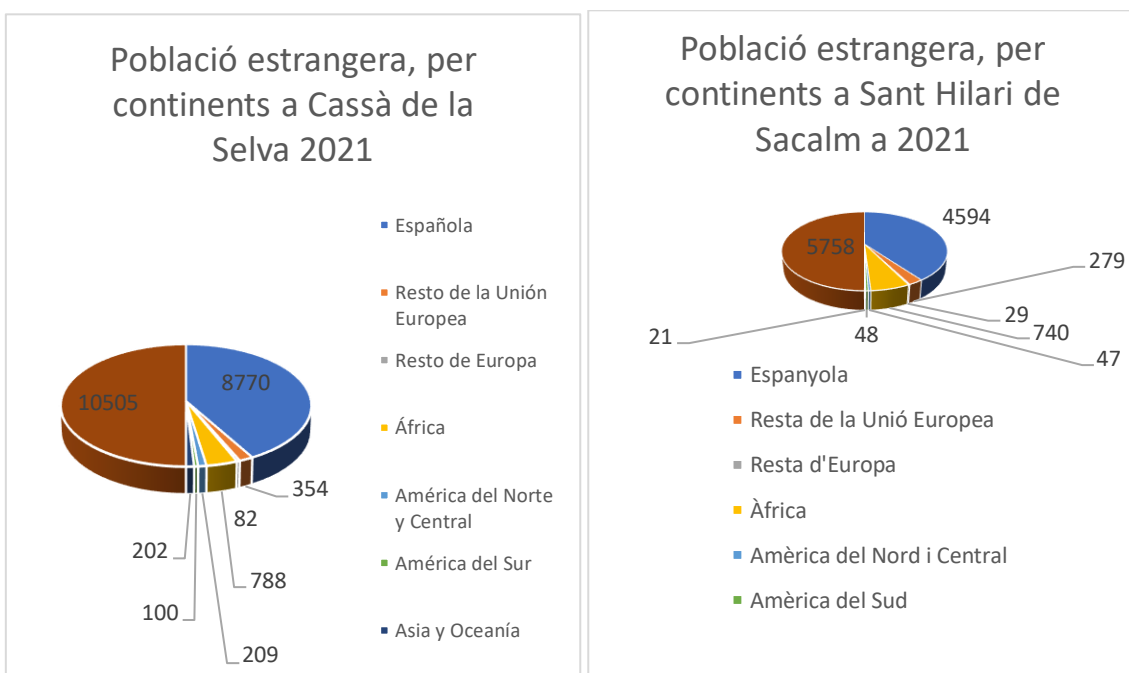
Població estrangera a 1 de enero. Per municipis. 2021				
Comarques Gironines				
Font: Institut d'Estadística de Catalunya				
http://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?b=8&lang=es				
Categoria	(1) Población	Población extranjera. Total	Población extranjera. % vert.	Población extranjera. % sobre (1)
Girona	101932	20884	13,26	20,49
Lloret de Ma	38402	13800	8,76	35,94
Figueres	47043	13043	8,28	27,73
Salt	32230	12421	7,89	38,54
Olot	36299	8154	5,18	22,46
Blanes	40274	6887	4,37	17,1
Roses	19921	6059	3,85	30,42
Palafrugell	23046	5181	3,29	22,48
Castelló d'En	11154	4857	3,08	43,54
Sant Feliu de	22210	4117	2,61	18,54
Banyoles	20168	4020	2,55	19,93
Castell-Platj	11455	3581	2,27	31,26
Torroella de	12023	3314	2,1	27,56
Escala, l'	10497	3285	2,09	31,29
Santa Colom	13459	2936	1,86	21,81
Palamós	18196	2548	1,62	14
Calonge i Sar	11484	2494	1,58	21,72
Bisbal d'Emp	11190	2217	1,41	19,81
Cassà de la S	10505	1735	1,1	16,52
Arbúcies	6507	1594	1,01	24,5
Llagostera	8851	1523	0,97	17,21
Ripoll	10721	1455	0,92	13,57
Anglès	5709	1345	0,85	23,56
Tossa de Ma	5930	1314	0,83	22,16
Celrà	5606	1241	0,79	22,14
Jonquera, la	3340	1168	0,74	34,97
Sant Hilari Se	5758	1164	0,74	20,22
Vidreres	8073	1125	0,71	13,94
Maçanet de l	7349	966	0,61	13,14
Santa Cristin	5408	913	0,58	16,88
Sils	6349	811	0,52	12,77
Sant Pere Pe	2083	772	0,49	37,06

Font : elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Taula 5.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l' IDESCAT.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l' IDESCAT.

8.2. Guió d'entrevistes

8.2.1. Maite Irazola

Tècnica de ciutadania, ha treballat desenvolupant projectes comunitaris, plans d'acollida, plans educatius d'entorns, plans d'igualtat, en diferents administracions locals i comarcals i a entitats del tercer sector. Actualment, és la tècnica de Ciutadania de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm. Entrevista presencial realitzada a Sant Hilari de Sacalm (11 .05. 2022)

Pregunta: Ens vàrem conèixer anys enrere quan vaig passar per procés d'inclusió social, els reptes del tècnic d'Acollida -Ciutadania, d'abans són els mateixos en actualitat?

Maite Irazola: No han variat massa les problemàtiques i les necessitats de les persones que arriben al nostre servei. L'acompanyament i el suport que realitzo com a tècnica de ciutadania és bàsicament el mateix, malgrat que ara treballo més amb una perspectiva de gènere, ja que al llarg del temps he observat que moltes dones arriben en situacions de desigualtat respecte als homes i algunes han patit violències que a vegades són difícils de detectar. També he incorporat la mirada intercultural, fomentant la implicació i la interacció dels veïns i veïnes del poble en les accions d'acollida planificades.

Pregunta: Pots especificar en què consisteixen les demandes institucionals?

Maite Irazola: Generalment, els ens públics, sobretot, les administracions locals, busquen generar consens en relació amb les polítiques migratòries del territori. Aquest consens s'ha de traduir en una mateixa posició de tots els partits polítics que conformen les diferents institucions i en el foment d'una ciutadania oberta i implicada en la diversitat social i cultural existent. En aquest sentit, els tècnics responsables de l'acollida han de treballar per generar consens polític en relació amb la gestió del fet migratori i les polítiques municipals d'inclusió i per mobilitzar recursos econòmics i humans, per portar a terme les diferents línies d'actuació.

Pregunta : Parla's també de reptes socials, quins són aquests reptes?

Maite Irazola: Un dels reptes social és el de garantir el compliment dels drets legals i de la igualtat d'oportunitats de les persones nouvingudes. Des d'aquest departament hem de treballar per incentivar la participació de la nova ciutadania en la vida social, engrescar a la gent a participar a les activitats culturals, fomentar el diàleg intercultural i la interacció del nouvinguts amb la població autòctona.

Pregunta: En què consisteix actualment el procés d'acollida?

Maite Irazola: Per mi el procés d'acollida consisteix a acompanyar a les persones nouvingudes que arriben al poble. Acompanyar vol dir escoltar-les, entendre-les i emfatitzar amb elles i saber donar respostes a les necessitats exposades. El procés d'acollida ha de ser flexible i adaptat a cada persona i ha de tenir un enfocament transversal, implicant als diferents agents socials del municipi en la resolució de les problemàtiques detectades.

Actualment, oferim recursos educatius – alfabetització, aprenentatge de la llengua d'acollida, coneixement de l'entorn social i cultural i del món laboral.

Tenim un programa d'acompanyament a les famílies nouvingudes reagrupades i hem creat

l'espai d'acollida a les dones nouvingudes, amb l'objectiu de fomentar el seu arrelament al municipi.

Cada trimestre fem sessions d'acollida institucional, amb l'alcalde i regidors adreçada a totes les persones que han arribat al municipi els últims mesos. Aquestes sessions són importants per nosaltres perquè obren la porta de l'ajuntament a les persones nouvingudes i visibilitzem de manera positiva la diversitat social i cultural existent al poble.

Des de la taula de Ciutadania- òrgan de participació ciutadana- es plantegen propostes per fomentar el diàleg i la interacció intercultural.

Pregunta: Quins són els entrebancs que dificulten la gestió del procés d'acollida ? Coincideixen amb les d' abans?

Maite Irazola: Un entrebanc important és la dificultat que algunes persones nouvingudes tenen amb el tràmit d'empadronar-se. També existeix una rellevant manca de recursos que no permet fer, com ens agradaria, la formació i l'acompanyament integral a les persones nouvingudes que ens facilitaria la seva inclusió i el seu arrelament social.

Pregunta: Hi ha consens polític al municipi pel que fa a les polítiques d'acollida?

Maite Irazola: En el meu municipi sí, gràcies a l'esforç que es fa des de la regidoria de Ciutadania Solidaritat i Polítiques d'Igualtat per arribar a acords i per implicar a la ciutadania.

Pregunta: Hi ha pressupost per duu a terme la política d'acollida i d'inclusió?

Maite Irazola: Sí. Tenim una partida pressupostària que als últims anys s'ha anat adaptant als reptes plantejats. En tot cas, encara manquen recursos per poder tirar endavant més mesures d'equitat.

Pregunta: Te eficàcia el procés d'acollida?

Maite Irazola: Sí. El procés d'acollida és integral, transversal i flexible és molt beneficiós per les persones que hi participen. Sentir-se acollida i ajudada afavoreix que la persona pugui vincular-se amb l'entorn i pugui iniciar un procés d'arrelament.

Pregunta : Com es podria millorar l'acollida?

Maite Irazola: Primer amb més recursos per treballar la inclusió i l'equitat. Després introduint el treball coordinat amb tots els agents del territori, professionals d'ensenyament, serveis socials, promoció econòmica, joventut, cultura, entitats del poble, i, amb el compromís i lideratge ferma dels ens locals. I per últim, introduint la mirada intercultural, fent del procés migratori una oportunitat per tots i de l'acollida un compromís bidireccional, que implica tant als nouvinguts com a la societat d'acollida.

8.2.2. Pere Cortada Hortalà

Tècnic referent de la província de Girona de la Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya. Llicenciat en Dret i Ciències Polítiques és tècnic de polítiques migratòries de la Direcció General per a la Immigració.

Entrevista realitzada a través de la plataforma Teams el 16. 05.2022

Pregunta: En un escenari molt diferent del de fa setze anys, quan va començar el meu arrelament al país, actualment, la Generalitat posa a l'abast dels ens municipals i dels tècnics professionals noves eines i instruments per implementar la política d'acollida? Quin model de pla d'acollida s'aplica actualment?

Pere Cortada: Depèn de cada municipi com gestiona les polítiques d'acollida. Els municipis més grans de 20.000 habitants i els consells comarcals implementen programes com PLIS o PLACI, la resta dels municipis catalans aplica el Pla Integral d'Acollida.

Pregunta: Com és fa que tenim aquestes i eines i no en fem ús?

Pere Cortada: La llei d'acollida va començar amb molta força l'any 2010 i el següent any es va retallar un 30% del pressupost inicial. Varen seguir més retallades i amb la recuperació econòmica no es varen recuperar els pressupostos d'abans. En aquest escenari de manca de pressupost es va arribar a pagar només els mòduls del Servei de Primera Acollida.

Pregunta: Podria ser aquest el motiu per què l'acollida és poc comunitària?

Pere Cortada: Efectivament. L'acollida és poc comunitària. No deixa de ser un seguit de formacions que es fan, poc adaptades a les necessitats individuals de les persones. Tenen una orientació generalitzada, però per sentir identitat amb el territori va més enllà d'un curs.

Haurem de millorar l'aspecte comunitari, encara que haurem d'ensenyar a la gent com participar en una associació de veïns o a l'AMPA, falta el pas del veïnatge, espai públic...

Pregunta: Conversant amb altres persones estrangeres he comprovat que, malgrat passar un procés d'acollida alguns nousvinguts, no se senten integrats en societat d'acollida. Et sembla que la llei d'acollida s'haurà d'enfocar d'una altra manera?

Pere Cortada: Quan es va concebre la llei d'acollida, es va idear molt direccional en integració de la gent, actualment hem vist algunes mancances com el fet que la integració hauria de ser mútua, la societat també s'adapta a la seva gent. En idear la llei ens va saltar el concepte de respecte, el sentiment de pertinença, per això haurem d'intentar generar un sentiment d'identitats. L'últim pla plantejat, el Pacte per la interculturalitat, està ben enfocat en tres elements: el material, que inclou els recursos, l'accés a la feina i recursos econòmics; el reconeixement mutu de l'altre, la cultura que pot aportar, posar-hi cara a la diversitat, generar imatges de diversos i diferents, que som; i, per últim la interacció, com generem espais per relacionar-nos entre tots.

Pregunta: És difícil d'aconseguir aquest repte?

Pere Cortada: En un escenari de feina irregular el primer element material, esdevé un obstacle molt gran perquè el procés funcioni, és necessari tindre una feina digna que generi pertinença

en territori.

Pregunta: Vull remarcar una casuística que he anat comprovant en la meva recerca.. Una vegada empadronats, no tots els nouvinguts estan informats de l'existència del Servei d'Acollida, per tant, no arriben o arriben massa tard a fer ús de les eines útils per la seva integració, cursos d'idiomes, coneixement laboral, acompanyament,...Penso que aquest trencament de col·laboració entre els departaments de Padró i Ciutadania, va en detriment de tothom. Com es pot solucionar aquesta qüestió?

Pere Cortada: Hem de generar estratègies per no generar indefensió a la gent. El padró és una obligació per la llei i s'ha de complir, encara així hi ha llocs on no es fa del tot bé. Està en les nostres atribucions insistir sobre la col·laboració interdepartamental. Hi ha una manca de finançament i per això una de les nostres feines és que l'altra gent treballi i que faci la feina que han de fer, ben feta, que la informació arribi a tothom.

Pregunta: Es cert que depèn del partit que governa l'èxit del procés d'acollida al municipi?

Pere Cortada: No. Depèn més del tècnic que fa el padró, i l'acollida que no de la decisió política. Les bones pràctiques, depenen del polític i del tècnic. Per a poder practicar les bones pràctiques, té a veure amb l'habilitat del tècnic.

Pregunta: Quines solucions podem trobar per millorar les polítiques d'acollida i inclusió en un escenari de manca de pressupost.

Pere Cortada: És molt difícil de fer accions sense tindre pressupost, però es podrien fer coses. Canviar la Llei d'estrangeria, fent canvis normatius podríem aprofitar per oferir cursos de formació a les persones que no tenen documents. Podríem treballar més temes d'interacció entre les persones, programes de mentoria de refugiats, programes de consciència a la gent autòctona dels problemes dels nouvinguts, obrir espais per crear empatia, invertir en fer conegut el servei d'acollida. Tot això ens sortirà gratis. A més, aviat sortirà la Llei contra el racisme, que garantirà protecció per les persones més vulnerables.

Pregunta: Hi ha municipis on funcionen molt bé els plans d'acollida i d'inclusió, com s'ha de fer que funcioni a tot arreu?

Pere Cortada: Les polítiques d'acollida s'han d'avaluar periòdicament. S'haurà de fer una avaluació externa anual, per conèixer la realitat de com està l'acollida a Catalunya i a cada municipi, i això val diners. Sense recursos és difícil fer-ho. Sense fer-se una avaluació correcta no se sap què i on s'ha de aplicar. Amb la llei s'han generat inèrcies i recursos humans, l'any 2012 el tècnic feia feina comunitària, amb el finançament europeu han passat a fer més feina burocràtica, i els últims 7-8 anys s'ha perdut la part comunitària.

Finalment, haurem de començar enfocar de nou la realitat. Les Polítiques d'Acollida són polítiques de ciutadania que t'ajuden a integrar-te com a ciutadà.

8.2.3. Martí Vallès i Prats

Excalcalde del municipi Cassà de la Selva, exregidor de Ciutadania Serveis Socials i Habitatge, actualment, cap de l'oposició del municipi Cassà de la Selva, representant de la formació política d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Entrevista presencial realitzada a Cassà de la Selva el 10. 05. 2022.

Pregunta: Depèn dels directius del partit acollir més o menys gent al municipi?

Martí Vallès: No depèn de la voluntat del partit municipal, és una realitat. La gent arriba al municipi, ens agradi o no. La gent ve per motius molt diversos, és important que la gent que arriba aquí se l'aculli bé, i el municipi li ha de donar la importància necessària, posar-li a la disposició recursos i eines per integrar-se.

Pregunta: Com veuen els residents autòctons l'arribada de població tan diversa?

Martí Vallès: Aquí hi ha de tot. Com a alcalde i com a regidor he vist gent que està d'acord amb l'arribada de gent nova, i, gent que no hi està d'acord. Tot i això, puc afirmar que la majoria dels veïns accepten els nousvinguts i s'impliquen en la seva acollida. A títol personal jo penso que hi ha d'haver igualtat d'oportunitats entre les persones, implícitament entre els residents d'un municipi.

Pregunta: Quin pla d'acollida promoueu? Aposteu per un pla d'acollida general delegat al Consorci del Gironès o s'implementa un pla d'acollida personalitzat?

Martí Vallès: Apostem per un pla d'acollida personalitzat i adaptat a les necessitats del nostre municipi. Vàrem delegar els tràmits de serveis socials al Consorci, i, dediquem més atenció a l'acollida. Promovem un pla d'individualitzat, concebut per un tècnic professional que coneixia la realitat del poble. La nova tècnica de ciutadania, dona continuïtat al pla d'acollida que teníem en marxa, i amb els recursos disponibles continua promovent activitats d'inclusió social, especialment per als nens de famílies amb una situació econòmica precària.

Pregunta: Si decidim acollir nousvinguts, hi ha pressupost municipal per implementar programes d'acollida i d'inclusió social?

Martí Vallès: Sí. Hi ha pressupost, però és petit. Tenim una tècnica, uns recursos, eines, i ens volem dedicar a acollir gent. Amb tot i això, ens manca temps i una figura administrativa, per donar suport a la tècnica de ciutadania, de manera que, la professional pugui dedicar el seu temps i l'atenció en qüestions de ciutadania, deixar el tema burocràtic en mans de l'administratiu. L'Ajuntament fa esforç per oferir als nens i als adults acollits programes especialitzats, i també per mantenir els pressupostos dedicats a la ciutadania.

Pregunta: Quina problemàtica més rellevant creus que entrebanca l'acolliment dels nousvinguts?

Martí Vallès: De problemes d'acollida no vàrem detectar, l'acollida segueix el seu curs. La gent ve, s'empadrona, no tenim problemes d'empadronament, s'empadrona tothom que resideix en el municipi, i els que necessiten el servei d'acollida se'ls ofereix.

Pregunta: Per raons d'infraestructura municipal, el departament de padró i el de ciutadania estan ubicats a un kilòmetre de distància. Si no hi ha col·laboració, entre departaments, i la llei no marca

cap obligació, i com que el departament de padró no té encomanada aquesta tasca, de derivar els nouvinguts al departament de ciutadania, com comproveu que poseu a la disposició de tots els veïns empadronats el servei d'acollida?

Martí Vallès: Aquest escenari no el vàrem preveure fins ara. Haurem de reenfocar la gestió del procés empadronament -acollida, un servei dona pas a l'altre. La col·laboració entre padró i ciutadania, és molt rellevant, hem d'arribar a tota la gent.

Pregunta: Vàreu fer alguna avaluació del pla d'acollida implementat per conèixer la realitat de les persones que arriben a utilitzar el servei?

Martí Vallès: No tinc coneixement, probablement no. Així i tot, puc confirmar que, tots els sol·licitants del servei de primera acollida es varen beneficiar dels mòduls de formació i de la benvinguda institucional, a més estem preparats per oferir una atenció personalitzada a les persones que ho necessiten.

Pregunta: Parlant de la benvinguda institucional, em pots explicar la teva experiència? Actualment es fa?

Martí Vallès: Ho vaig fer el període que vaig ser alcalde. No sabia que era un requisit marcat pel pla d'acollida, ho vaig fer per voluntat pròpia. Ho feia juntament amb la tècnica de ciutadania, perquè volia conèixer la gent que arribava a empadronar-se en el nostre municipi, estrangers o no. Així donava la cara a la gent i els posava cara. Ho tornaria a fer. És una eina que dona la possibilitat de conèixer de primera mà les problemàtiques de la gent que arriba i les expectatives d'aquests, les fortaleces i les mancances, finalment seran els veïns que trobarem al carrer, els hem de donar la benvinguda i ens hem de conèixer. Actualment, no tinc coneixement si el partit de govern de representació política de J*Cat fa la benvinguda.

Pregunta: Tornar a parlar de problemes d'inclusió social? Quines dificultats vàreu detectar?

Martí Vallès: Especialment problemes cívics d'alguns col·lectius en concret. Ens vàrem organitzar de seguida per contactar amb els representants de les comunitats en causa per aconseguir solucions als problemes detectats, abans que el problema agafi més rellevància. Les reunions col·lectives han sigut bastant encertades. Pel que fa a la comunicació amb els col·lectius de nouvinguts estrangers del poble, haurem de millorar-la. Haurem d'enfocar els temes comunitaris, com afers de tothom, deixar de ser "nosaltres i vosaltres" i construir un col·lectiu cassanenc cohesionat.

Pregunta: Vaig seguint els plans electorals del partit, les propostes fetes en temes d'acollida i d'inclusió, i sembla que canvia el focus que s'hi dedica. Sense un flux migratori gran l'acollida perd importància?

Martí Vallès: Tenim una visió molt oberta i vàrem intentar donar facilitat a tothom que vulgui viure en el municipi. La integració dels nouvinguts i la seva participació en la vida comunitària, sempre ha sigut una prioritat nostra i això es veu reflectit en el nostre programa electoral. Ens manquen dos requisits importants per acollir bé, treball per tothom i habitatges. Tot i que vàrem posar base al departament de promoció econòmica, no hi ha gaire oferta laboral.

Pel que fa al tema habitatge, vam intentar aconseguir pisos de lloguer social, dels pisos tancats de grans entitats i particulars que tenim al poble. Però, per manca d'una legislació que ens doni suport només vàrem aconseguir un pis.

Pregunta: Hi ha consens polític a l'hora implementar polítiques de ciutadania?

Martí Vallès: No hi vàrem parlar. Mai hem enfocat el tema així. No sabria dir-t'ho. Les polítiques d'acollida estan en les mans de la tècnica de Ciutadania, el polític no s'implica gaire. La política segueix el seu curs. No hem tingut mai problemes i no ha sortit mai aquesta qüestió. El tema que debatem més sovint, és sobre com gestionar l'Àrea de Ciutadania. Som d'opinió que li hem de donar més suport, dedicar-hi més temps, més recursos i sobretot no carregar la tècnica municipal amb altres qüestions i tasques que no són específiques de l'Àrea de Ciutadania.

Pregunta: Som una societat diversa i hem d'estar preparats per construir un municipi per a tothom. Quines millores penses que hauríem de fer per assolir-lo?

Martí Vallès: Potenciar l'Àrea de Ciutadania, portar-la a un punt més central del municipi, parlo d'apropar-la físicament als ciutadans i també de dotar-la de més recursos i donar-li més rellevància, la rellevància que mereix un departament de ciutadania que haurà de ser el centre de tots els ciutadans d'un municipi.

8.2.4. Jordi Moragas Rotllant

Regidor de Ciutadania del municipi Sant Hilari de Sacalm, representa el partit municipalista que governa amb majoria.

Entrevista presencial, realitzada a Sant Hilari de Sacalm el 16.05.2022.

Pregunta: Com veu l'acollida un regidor de ciutadania, municipalista?

Jordi Moragas: Com partit municipalista, no depenem de ningú. Hem de ser capaços de gestionar nosaltres mateixos de la manera que millor sabem els recursos del nostre poble. No hem de respondre a les ordres de ningú, i no esperem recursos de ningú, els que tenim els hem de destinar allà on els necessitem. Estem molt orgullosos de ser municipalistes. El nostre municipi és una mica aïllat, fet que es veu reflectit al caràcter de les persones. Tenim fama de ser tancats, gent reservada, tenim orgull de poble i pertinença del territori, que esperem guardar. Actualment, la situació ha canviat, el municipi està ben comunicat amb les grans ciutats del voltant, i també la població del poble es va diversificant. Aquí, primerament van arribar gent de sud d'Espanya, després gent de Portugal i ara arriba un altre flux important de gent sud-americana, de Marroc, d'Europa... Tenim 30 nacionalitats, que conviuen al nostre poble.

Pregunta: Com veuen els residents autòctons l'arribada de població tan diversa, tenen por de l'arribada d'immigrants?

Jordi Moragas: Sí. Tenim tot un col·lectiu de gent que no veu de bona manera l'arribada. No estan d'acord amb el nou col·lectiu de gent que arriba. El que em sorprèn més, és que una part de la gent que va arribar fa unes dècades abans, no està d'acord amb l'acollida de gent nova a "casa nostra". Al final, aquesta casa és casa de tothom ara. Especialment, la gent més gran té el discurs de rebuig, i el costum d'etiquetar "nosaltres i els altres", la gent jove no ho fa.

Pregunta: Què esperen els vostres electors de vosaltres? Acollir estrangers és una prioritat marcada en el vostre pla d'acció municipal?

Jordi Moragas: Hem de ser valents i d'explicar bé el que volem fer. No tenir por de si és més o menys popular. Existeix un discurs que diu "sou els que permeteu que vingui la gent de fora i que agafin el que és nostre" però nosaltres som molt transparents i ho expliquem bé en el programa electoral. Diguem que volem afavorir l'acollida i la inclusió social, que incentivem la convivència, que volem ajudar als que estem aquí a entendre que l'arribada de gent jove és un benefici per tots, i que tots hem de tindre les mateixes oportunitats. No ens aturem massa a esperar acceptació, nosaltres estem convençuts que aquest és el poble que volem construir. Som molt sincers en fer el programa electoral, expliquem el que ens comprometem a fer.

Pregunta: Hi ha pressupost municipal per implementar programes d'acollida i d'inclusió social?

Jordi Moragas: Sí. Tenim una partida tècnica i un itinerari d'acollida, invertim recursos en projectes que puguin tirar endavant, destinem una partida a la ciutadania, destinem sobretot recursos a la formació i l'aprenentatge de la llengua, pensem que és essencial per facilitar la comunicació, també invertim per disminuir la bretxa informàtica.

Pregunta: La política d'acollida del municipi està marcada pel polític o pel tècnic professional?

Jordi Moragas: L'itinerari d'acollida el va dissenyar la tècnica de Ciutadania. Tenim molta sort de

poder comptar amb una tècnica que té experiència, voluntat i molta capacitat. Els anys que hem treballat per acollir gent, hem vist que, si el tècnic d'acollida no té ambició per enfocar els punts sobre els quals s'ha de treballar, les polítiques queden estancades. El polític, si no és professional, no té experiència d'identificar les necessitats i no coneix els instruments que pot emprar per resoldre les situacions problemàtiques, per això la seva funció és més de donar el suport necessari al tècnic.

Pregunta: En la gestió d'acollida ha d'haver-hi una col·laboració entre el departament del padró i el de ciutadania. Hi ha col·laboració al municipi o sorgeixen problemes com, no podem acollir perquè no podem empadronar?

Jordi Moragas: Tal com hauria de ser, i com queda marcat per la llei, aquí empadronem a tothom que resideix al municipi, sense utilitzar altres fórmules i trampes per buscar motius de no empadronar. Primer s'empadrona la gent i després es passa a fer el procés de primera acollida. Hem fet un gran canvi des del primer dia, i hem canviat nosaltres mateixos. És cert que hem tingut converses amb altres departaments, com per exemple el de policia. Ens han dit que, des de que ha arribat més gent ha augmentat la delinqüència. La hipòtesi que si no estan empadronats no delinqüiran no està confirmada, per tant, explicant d'aquesta manera hem aconseguit fer-los entendre que rebutjar l'empadronament no és la solució per disminuir delinqüència, sinó que hem de buscar més recursos per combatre-la. No té res a veure un concepte amb l'altre.

Un problema més greu l'hem tingut amb els "okupes" que sol·licitaven la inscripció en el padró, a l'adreça del pis ocupat, i també amb persones que varen sol·licitar empadronar-se al nostre municipi, tot i residir al poble del costat on se'ls denegava la inscripció. Finalment, amb l'ajuda de la tècnica de Ciutadania hem trobat recursos per solucionar els conflictes que havia sorgit. Vam convidar un professional per trencar estereotips i conciliar el conflicte, vàrem fer un protocol municipal adaptat a la llei i a les solucions que varen aplicar altres municipis, a través d'un informe policial que confirma la residència del sol·licitant a l'adreça estipulada es procedeix a la inscripció en el padró.

Pregunta: Què diu l'oposició de tot aquests canvis, hi ha dissens polític?

Jordi: No hi ha dissens polític perquè no hi ha massa oposició. Malament pel poble perquè podrien aportar un debat constructiu, però no hi tenen massa solucions.

Pregunta: Com a regidor de Ciutadania i Serveis Socials, quina problemàtica més rellevant creus que existeix en l'acolliment dels nouvinguts?

Jordi Moragas: Hem d'acollir la gent sense oferir-los les coses bàsiques, feina i residència. Estem acollint gent i volem que se sentin ben acollits però sense un pressupost més elevat és difícil, i no és un problema del poble, és un problema global que necessita una solució d'organismes de més pes. Com a societat no té cap sentit, tenir habitatges tancats i tenir gent sense residència al carrer. Un altre problema és la mentalitat de la gent d'aquí, i el fet que no tothom veu amb bons ulls l'arribada de gent nouvinguda. Però bé, segurament que a poc a poc, la generació següent no tindrà aquesta mentalitat.

Pregunta: En el marc del programa de servei de primera acollida es fan sessions de benvinguda institucional al municipi a les persones nouvingudes?

Jordi Moragas: Sí que fem les sessions de benvinguda. Cada sis mesos citem a la gent que va arribar al poble, hi participa l'alcalde, el tècnic de ciutadania i jo com regidor, de part del consistori. Presentem un Power Point amb la informació bàsica, informació sobre l'entorn del

poble i les institucions rellevants del municipi, informació sobre tradicions i festes, intentem cada vegada deixar veure que el nous veïns són benvinguts al poble. Desitgem que la gent interactui en la presentació, i que la sessió no es quedi tancada un cop finalitzada, sinó que es creïn connexions.

Pregunta: Som una societat diversa i hem d'estar preparats per construir un país per a tothom, quines millores penses que hauríem de fer per aconseguir-ho?

Jordi Moragas: Hem de fer moltes coses diferents i treballar a molts nivells. Abans de les noves eleccions intentem construir un projecte nou, hem de tornar a començar, fer oposició amb nosaltres mateixos amb la intenció de millorar en tots els aspectes. Hem d'aprendre a treballar conjuntament amb la ciutadania, amb les entitats per conèixer les problemàtiques, les necessitats, les visions de les persones que viuen al poble, acollir les propostes de tothom, per analitzar-les. També hem de treballar per desmuntar rumors. Hi ha tot un conjunt de coses petites que es poden fer. Accions com Taula de Ciutadania, presentacions de cultures diferents, *Maleta Viatgera*, i d'altres, totes aquestes accions sumen, dibuixen el full de ruta del nou projecte que volem implementar.

No hi ha una sola solució per construir una societat on hi pot conviure tothom, hem de tindre una planificació ben feta i la implicació de totes les parts, ciutadania, partit de govern i oposició.

8.2.5. Gestores del padró municipal

Les gestores de padró entrevistades, varen demanar confidencialitat i respectant les seves demandes farem referència a les seves respostes com MR i PV. Les dues funcionàries compartien el despatx, i en començar l'entrevista informen que les seves funcions són de secretaria i d'administrativa. Tot i que treballen en un ajuntament d'un municipi de 10.690 habitants, l'ens municipal no compta amb la figura del tècnic de Padró, per tant, les dues entrevistades s'encarreguen de fer les tasques corresponents al padró, adjacent a les seves funcions.

Entrevista presencial realitzada el 04. 05.2022.

Pregunta: Com funciona la inscripció en el registre de padró al municipi? Existeix algun requisit addicional per empadronar-se al poble?

PV: No demanem cap requisit que no quedi estipulat per la llei. La gent ve presencialment sol·licita la inscripció, nosaltres fem les comprovacions necessàries, i l'empadronem.

Pregunta: I si no es compleixen els requisits? si no disposen d'un contracte de lloguer, per exemple?

PV: En aquests casos, sol·licitem el suport de la policia local per comprovar si la residència declarada és certa, si es confirma la residència, iniciem el procediment d'inscripció.

Pregunta: Quins casos són més difícils?

PV: No hem tingut problemes, la majoria de les sol·licituds segueixen el curs normal. Els casos que requereixen més atenció són els d'empadronament a un domicili on constin empadronades altres persones, algunes vegades vam "negociar" amb el propietari la inscripció dels nous familiars dels seus inquilins. Però l'actitud i la resposta va ser amistosa entenent que s'havia de complir la llei.

També hi ha hagut casos d'empadronament de marginats, que vam empadronar amb un informe que va fer la tècnica del departament de Serveis Socials.

Pregunta: Temps enrere, hi va haver dificultats amb els veïns que no sol·licitaven la baixa del padró quan canviaven el domicili, dificultant així l'empadronament dels nous residents a l'adreça respectiva. Encara existeix aquest escenari?

MR: No, és una casuística d'anys i legislatures anteriors, la llei ha canviat i és molt precisa. A més l'empadronament en el domicili en el qual no s'ha gestionat la baixa dels antics inquilins, es fa amb normalitat ara. Primerament, es gestiona la baixa per inclusió indeguda al padró, prevista a l'article 72 del Reglament de població, i un cop feta, ja procedim a fer la nova inscripció.

Pregunta: En casos de conflicte entre els propietaris i inquilins, a la sol·licitud del propietari amb la cancel·lació del contracte de lloguer, es procedeix a la baixa del padró?

PM: No. El propietari pot sol·licitar el tràmit de baixa, però nosaltres hem de comprovar si l'inquilí encara hi resideix. Sí el resultat és afirmatiu, i tenim confirmada la residència, no tramitem la baixa.

Pregunta: En situacions de conflicte, com el cas esmenat amunt, o en casos d'okupes de pisos buits, l'ajuntament fa la mediació entre propietaris i veïns empadronats a l'adreça ocupada?

PM: No. No tenim un mediador i no entra en les nostres funcions fer de mediadors.

Pregunta: Des del vostre punt de vista, hi ha consens polític, amb els canvis de govern, s'intenta influir la inscripció en el padró? Es polititza el padró?

PV: No hem viscut mai alguna situació semblant.

MR: No, aquí els polítics no s'hi fiquen mai, en la nostra feina, mentre que es compleixi la llei tot està correcte.

Pregunta: Quines situacions més inusuals vàreu tindre?

PV: Amb la promulgació de la Llei de dependència, hi ha hagut un augment substancial de persones que varen sol·licitar empadronar-se a casa dels avis o d'algun familiar. Vam haver de denegar el començament algunes sol·licituds perquè la residència declarada no era la residència real dels sol·licitants. No som aquí per fer favors a cap particular, estem al servei de tot el poble i de tots els ciutadans. Un altra situació incòmoda, va ser quan un senyor comunitari em va dir racista per haver-li demanat un document d'identitat amb fotografia. Només necessitava un document amb fotografia per fer la comprovació de la persona.

Pregunta: Oferiu la carpeta ciutadana als nouvinguts en el moment d'empadronar-los?

PV: No, No la tenim.

MR: Abans ho fèiem, però, no recordo quan la vam deixar d'oferir.

Pregunta: Els veïns que s'empadronen, es deriven l'Àrea de Ciutadania per rebre la informació sobre els recursos que l'ens local posa el seu abast? Cursos, sessions de benvinguda, entorn?

PV: No és una tasca del padró, tot i que a vegades ho fem, no deriven a ningú al departament de Ciutadania. Al contrari, des del departament de Ciutadania ens ve gent a sol·licitar l'empadronament. Segurament allà els expliquen els recursos.

MR: Nosaltres no fem la sessió de benvinguda institucional. Ara no es fa, però abans es feia.

Pregunta: El padró es pot sol·licitar telemàticament?

PV: No. Tot i que un cop feta la sol·licitud presencial podem enviar el certificat a l'adreça electrònica subministrada pel veí sol·licitant.

Pregunta: Teniu coneixement de municipis on la inscripció en el registre del padró està condicionada?

PV: El que hem vist en premsa o a la tele. Abans, s'utilitzaven més aquestes fórmules de control, que dificultaven la inscripció, ara no tant, però hi ha municipis que ho fan per a impedir la inscripció en habitatges sense condicions dignes de viure o per evitar la sobreocupació.

MR: Aquí no es fa, abans era una altra situació.

Pregunta: Quines millores requereix un servei ràpid, eficaç i d'alta qualitat al ciutadà?

PV: Enfocar el padró per fer la funció que ha de fer *d'inscriure en el registre municipal els nouvinguts*. Que no recaiguin a sobre altres funcions, que el document de padró no tingui tanta rellevància. L'Administració hauria de trobar solucions per gestionar els temes adjacents enllaçats a la residència, com per exemple el requisit de la residència per cobrar una ajuda, tràmits d'arrelament, inscripcions escolars, etc.